Gemeente Diemen

Notitie beweegbaar budget

Vastgesteld door het College van B&W op 10 juni 2025

11-06-2025

Inhoudsopgave

Inleiding 4
- Een solide begroting 5
- Analyse 5
- Baten en lasten 6
- Beweegbaar budget (beïnvloedbare ruimte) 6
- Categorisering 7
- De mogelijkheden per programma 7

Detailinformatie beweegbaar budget per programma 10
- 1 Programma Sociaal 11
- 2 Programma Veilig 22
- 3 Programma Inkomen en armoede 29
- 4 Programma Vrije tijd 34
- 5 Programma Onderwijs 47
- 6 Programma Gebiedsontwikkeling 55
- 7 Programma Leefomgeving en klimaat 59
- 8 Programma Verkeer 67
- 9 Programma Samen besturen 69
- 10 Programma Financiën 87

Inleiding

Een solide begroting

De gemeente Diemen wil op de lange termijn financieel solide blijven en zich voorbereiden op financieel mindere tijden. Om het college en de gemeenteraad in staat te stellen bewuste keuzes voor de lange termijn te maken hebben we gezocht naar inzicht in de beïnvloedbaarheid van de begroting. Daarvoor hebben we een objectieve en gevalideerde methode gehanteerd om vast te stellen welke delen van de budgetten wel en niet beïnvloedbaar zijn. In dit rapport vatten we de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek samen. Tevens leggen we een verbinding met het eerder vastgestelde "Afwegingskader". Dat geeft inzicht in wat de gemeenteraad belangrijk vindt in het besturen van de gemeente Diemen. Uitgangspunt is de identiteit van Diemen en de daaruit voortvloeiende leidende principes. Het document bevat 83 mogelijke besparingen en ombuigingen en geeft een beweegbare ruimte tot ruim € 6 miljoen.

Analyse

De analyse heeft een financieel-technisch karakter. De uitkomsten van de analyse moeten dus ook vanuit dat perspectief bekeken worden. Concreet betekent dit het volgende:

- De wettelijke taak is het uitgangspunt. We gaan uit van dat wat de gemeente wettelijk moet doen. Eigen beleid dat door de gemeenteraad is vastgesteld, kan worden aangepast of bijgesteld. Voor kaders die de gemeenteraad heeft vastgesteld bovenop wettelijke eisen, is het uitgangspunt dat deze zijn aan te passen.
- De gemeente Diemen heeft naar de buitenwereld toe verwachtingen gecreëerd door afspraken te maken, convenanten te sluiten, beschikkingen af te geven, etc. Het startpunt is dat de gemeente goed is voor haar handtekening en lopende afspraken respecteert – ook als het theoretisch mogelijk is lopende verplichtingen of subsidies voortijdig te beëindigen. In deze rapportage gaan we uit van de zogenaamde redelijke termijn voor beëindiging van een subsidierelatie. Die termijn loopt vanaf het moment van het aankondigingsbesluit tot het moment waarop de beëindiging is bekendgemaakt. De redelijke termijn is bedoeld om de subsidieontvanger in staat te stellen maatregelen te treffen om de gevolgen van de beëindiging op te vangen. Wel heeft de gemeente de vrijheid om na afloop van een contract- of subsidieperiode geen nieuwe relatie aan te gaan.
- De analyse is gedaan op basis van de taakvelden uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Deze bestaan vaak weer uit meerdere onderliggende taken.
- We keken niet naar politieke wenselijkheid, haalbaarheid, maatschappelijke risico’s, etc. De uitgevoerde analyse is feitelijk en technisch.

Baten en lasten

In de zoektocht naar mogelijke besparingen en ombuigingen maakten we als eerste een analyse van de beïnvloedbare ruimte aan de lastenkant van de begroting. Uiteraard is er ook aan de batenkant beïnvloedbare ruimte, bijvoorbeeld in de hoogte van belastingen, tarieven en leges. Hieronder is een beknopt overzicht opgenomen van de onderwerpen die we onderzochten en waarvoor we een voorstel opstelden:

- OZB (woningen en niet-woningen)
- overige gemeentelijke belastingen (o.a. toeristenbelasting.)
- afvalstoffenheffing
- rioolheffing
- leges burgerzaken (reisdocumenten, huwelijken, etc.)
- leges ruimtelijke ontwikkeling
- begraafrechten

Beweegbaar budget (beïnvloedbare ruimte)

In een eerste analyse is de theoretische beïnvloedbare ruimte voor de begrotingsjaren 2025 en 2026 bekeken. Dit heeft plaatsgevonden aan de hand van de definitie van beleidsvrijheid van de Raad voor het Openbaar Bestuur (2019) :

> ‘De mate waarin de uitkomsten van beleid tussen overheden mogen verschillen. Waar het, kort gezegd om gaat, is om vast te stellen in welke mate overheden in staat worden gesteld om eigen afwegingen te maken over de inzet van hun middelen en daarmee zelfstandig de uitkomsten van het beleid mogen en kunnen bepalen.’

Beleidsvrijheid kan inzichtelijk gemaakt worden door consequent na te gaan in hoeverre de betrokken overheid vrij is om zelf de beleidsdoelen te bepalen. Dit kan worden afgeleid uit wat in wet- en regelgeving is bepaald over de taak en de beleidsdoelen. Bij de taak gaat het er om of iets een wettelijke taak is, een aanbevolen taak of een eigen initiatief. Als het Rijk bepaalt dat een gemeente een taak moet uitvoeren, dan is de beleidsvrijheid per definitie kleiner. De volgende criteria geven een aanwijzing in hoeverre een gemeente vrij is om zelf de uitkomst van het beleid te bepalen:

- De mate van nauwkeurigheid bij de bepaling hoe de taak moet worden uitgevoerd,
- aan welke eisen de besluitvorming moet voldoen,
- of er al dan niet moet worden samengewerkt.

Deze criteria komen terug in de studie van het ROB. "De mate waarin de gemeente vrij is om zelf haar beleidsdoelen en daarmee verbonden taak vast te stellen, wordt bepaald door de mate waarin zij zelf aanvullende regels kan stellen, gehouden is aan uitvoeringsregels, regels over besluitvorming en/of zij vrij is te kiezen in de samenwerking". (ROB 2019).

De theoretische ruimte hebben we vertaald naar concrete mogelijkheden die in de begroting 2026 en verder kunnen worden verwerkt. Dit is de lijst met 83 besparings- en ombuigingsmogelijkheden. Over deze lijst doet het college een voorstel aan de raad voor het maken van bestuurlijke keuzes in het takenpakket van de gemeente. Daarbij is de aandacht voornamelijk gericht op materiële budgetten. De personele component en als afgeleide daarvan het overheadonderdeel werken we verder uit in samenwerking met Duo+. De personele en overheadconsequenties zijn in dit onderzoek geen afzonderlijke knoppen om aan te draaien, maar afhankelijk van inhoudelijke keuzes die het bestuur maakt.

Uit de analyse komt voor het begrotingsjaar 2026 een bedrag van ongeveer € 6 miljoen aan concrete maatregelen naar voren. De meeste voorstellen zijn concrete maatregelen die realistisch gezien op korte termijn in de begroting kunnen worden verwerkt. Dit sluit aan bij de opdracht om te komen tot een overzicht van realistische mogelijkheden om keuzes te maken.

Categorisering

We gaan breed onderzoeken welke maatregelen we kunnen inzetten om tekorten op te vangen. Dat doen we via de volgende zes categorieën:

1. *Opschonen:* aframen budgetten waar op basis van de jaarrekening 2023 structurele onderuitputting blijkt;
2. *Besparen:* gemeentelijke uitgaven beperken waarbij we met minder middelen hetzelfde resultaat bereiken;
3. *Bezuinigen:* gemeentelijke uitgaven beperken waarbij de resultaten inhoudelijk ook wijzigen;
4. *Prioriteren:* onderscheid wettelijke en niet-wettelijke taken, bijstellen van bestuurlijke ambities;
5. *Lastenverzwaring:* leges en belastingen voor de samenleving verhogen;
6. *Verdienen:* extra inkomsten genereren.

De mogelijkheden per programma

Programma	Mogelijk beweegbaar budget	Categorie
Sociaal	1.1 Wmo - kanteling lichte problematiek en aanpassen normenkader	Bezuinigen
Sociaal	1.2 Meer Wmo-dagbesteding onderbrengen bij Wet langdurige zorg	Besparen
Sociaal	1.3 Maatwerkvoorziening Wmo-vervoer	Besparen
Sociaal	1.4 Mantelzorgcompliment	Bezuinigen
Sociaal	1.5 Budget opvang daklozen	Opschonen
Sociaal	1.6 Inclusie	Bezuinigen
Sociaal	1.7 Cliëntondersteuning	Bezuinigen
Sociaal	1.8 Inkoop jeugdzorg	Bezuinigen
Sociaal	1.9 Inburgering	Besparen
Sociaal	1.10 Re-integratietrajecten	Bezuinigen
Sociaal	1.11 Subsidies (5/10/15% verlagen)	Bezuinigen
Veilig	2.1 Advies brandveiligheid	Besparen
Veilig	2.2 Aanpak ondermijning	Bezuinigen
Veilig	2.3 Straatcoaches	Bezuinigen
Veilig	2.4 Inning dwangsommen en bestuurlijke boetes	Verdienen
Veilig	2.5 Beveiliging Diemen Zuid	Bezuinigen
Veilig	2.6 Crisisbeheersing laten vergoeden door DUO	Verdienen
Veilig	2.7 Boa inzet	Bezuinigen
Inkomen en Armoede	3.1 Herijking armoedebeleid	Bezuinigen
Inkomen en Armoede	3.2 Stoppen kwijtschelding restantschuld bij bijzondere bijstand	Verdienen
Inkomen en Armoede	3.3 Geen bijzondere bijstand aan jeugd tot 21 jaar	Bezuinigen
Inkomen en Armoede	3.4 Toerekening kwijtschelding naar tarief afvalstoffenheffing	Lasten-verzwaring
Inkomen en Armoede	3.5 Aanpak schuldhulpverlening	Bezuinigen
Vrije Tijd	4.1 Doorbelasten gemeentelijke kosten inzet evenementen	Besparen

Programma	Mogelijk beweegbaar budget	Categorie
Vrije Tijd	4.2 Bijdrage aan festivals	Bezuinigen
Vrije Tijd	4.3 Daarom Diemen	Bezuinigen
Vrije Tijd	4.4 Huurtarieven sportaccommodaties	Verdienen
Vrije Tijd	4.5 Baliefuncties zwembad automatiseren	Besparen
Vrije Tijd	4.6 Aanschaf lockersysteem zwembad	Verdienen
Vrije Tijd	4.7 Prijsverhoging kaartverkoop zwembad	Verdienen
Vrije Tijd	4.8 Verhuur aan zwemscholen	Verdienen
Vrije Tijd	4.9 Subsidie Bibliotheek	Bezuinigen
Vrije Tijd	4.10 Subsidie Bibliotheek (50% doorbetalen extra geld algemene uitkering)	Besparen
Vrije Tijd	4.11 Kunst- en cultuursubsidies	Bezuinigen
Vrije Tijd	4.12 Subsidie lokale omroep	Bezuinigen
Vrije Tijd	4.13 Subsidie ontwikkelingssamenwerking	Bezuinigen
Onderwijs	5.1 Peuterspeelwerk	Opschonen
Onderwijs	5.2 Schoolzwemmen	Bezuinigen
Onderwijs	5.3 Schoolvervoer zwemles	Besparen
Onderwijs	5.4 Vergoeding tweede uur schoolsport	Besparen
Onderwijs	5.5 Nieuwbouw scholen versoberen (minder kosten investering)	Bezuinigen
Onderwijs	5.6 Budget cultuur- en natuurinformatie op scholen	Bezuinigen
Onderwijs	5.7 Bekostiging volwassenonderwijs	Bezuinigen
Onderwijs	5.8 Zomerschool	Bezuinigen
Gebiedsontwikkeling	6.1 Verzelfstandiging weekmarkt	Bezuinigen
Gebiedsontwikkeling	6.2 Plustaken van de Omgevingsdienst	Besparen
Gebiedsontwikkeling	6.3 Leges Omgevingsvergunningen (inzet eigen middelen verlagen)	Lasten-verzwaring
Gebiedsontwikkeling	6.4 Verhogen leges diverse vergunningen	Lasten-verzwaring
Leefomgeving en klimaat	7.1 Gladheidsbestrijding	Bezuinigen
Leefomgeving en klimaat	7.2 Kosten straatvegen naar afvalstoffenheffing en rioolbelasting	Lasten-verzwaring
Leefomgeving en klimaat	7.3 Inzameling GFT tweewekelijks	Lasten-verzwaring
Leefomgeving en klimaat	7.4 Kwaliteitsniveau openbare ruimte (kwaliteit en financiering)	Prioriteren
Leefomgeving en klimaat	7.5 Klimaatbeleid (overschot niet in reserve)	Prioriteren
Leefomgeving en klimaat	7.6 Aanvragen subsidies klimaatbeleid	Verdienen
Leefomgeving en klimaat	7.7 Begraafplaats kostendekkend maken	Lasten-verzwaring
Verkeer	8.1 Doorbelasten wegslepen bij foutief parkeren	Besparen
Verkeer	8.2 Fiscaliseren blauwe zone	Verdienen
Samen Besturen	9.1 Fractievergoeding gemeenteraad	Bezuinigen
Samen Besturen	9.2 Ondersteuning griffie	Besparen
Samen Besturen	9.3 Rekenkamer	Bezuinigen
Samen Besturen	9.4 Kinderraad	Bezuinigen
Samen Besturen	9.5a Jongerenraad	Bezuinigen
Samen Besturen	9.5b Jongerenraad	Opschonen
Samen Besturen	9.6 Bezetting B&W	Bezuinigen
Samen Besturen	9.7 Verkoop burgemeesterswoning	Verdienen
Samen Besturen	9.8 Bijstellen prognose inkomsten leges burgerzaken	Opschonen
Samen Besturen	9.9 Bijeenkomsten naturalisatie	Bezuinigen

Programma	Mogelijk beweegbaar budget	Categorie
Samen Besturen	9.10 Onderhoudsbudgetten wijkgericht werken	Opschonen
Samen Besturen	9.11 Inwonersinitiatieven	Bezuinigen
Samen Besturen	9.12 Communicatie- en participatie	Bezuinigen
Samen Besturen	9.13 Openingstijden burgerzaken	Besparen
Samen Besturen	9.14 Personele maatregelen	Besparen
Samen Besturen	9.15 Bedrijfsvoering (bijdrage Duo+)	Besparen
Samen Besturen	9.16 Trainees en stagaires	Bezuinigen
Samen Besturen	9.17 Compensatie inzet Ondernemingsraad	Bezuinigen
Samen Besturen	9.18 Gemeentelijk vastgoed	Prioriteren
Financien	10.1 Verhoging onroerend zaakbelasting	Lasten-verzwaring
Financien	10.2 Extra reclamemast	Verdienen
Financien	10.3 Herinvoeren reclamebelasting	Lasten-verzwaring
Financien	10.4 Herinvoeren hondenbelasting	Lasten-verzwaring
Financien	10.5 Toeristenbelasting	Lasten-verzwaring
Financien	10.6 Inzet Algemene reserve voor structurele dekking	Prioriteren
Financien	10.7 Inzet Algemene reserve - dekking afschrijvingslasten	Prioriteren
		-

Detailinformatie beweegbaar budget per programma

1 Programma Sociaal

1.1 Wmo - kanteling lichte problematiek en aanpassen normenkader

Toelichting maatregel
Waar nodig Wmo beleidsregels aanscherpen zodat gebiedsteams voldoende juridische aanknopingspunten hebben om uitvoering te geven aan de kanteling van het sociaal domein. Door uitvoering te geven aan de kanteling, wordt de vraag naar (maatwerk)voorzieningen vanuit de gemeente verminderd. Scherpe beleidsregels voorzien ook in weigeringsgronden. De besparing op voorliggend veld is beperkt omdat dit al onderdeel is van de huidige werkwijze. Consulenten van het team Wmo gaan op huisbezoek om te beoordelen of beroep gedaan kan worden op mantelzorg en voorliggende activiteiten. Verwachting is dat hier niet veel winst te behalen valt. Aandachtspunt is dat we in 2024 een aanzienlijke groei zien in de vraag naar hulp bij het huishouden. Gezien de vergrijzing van de bevolking, verwachten we dat de groei aanblijft. Eind 2025 beginnen we met een nieuwe aanbesteding voor hulp bij het huishouden. We verwachten dat de kosten zullen stijgen. Daartegenover staat dat er vanuit het Rijk extra middelen zijn vrijgemaakt voor de vergrijzing. Het is mogelijk om het normenkader voor de indicaties van hulp bij het huishouden aan te passen. Veel gemeenten hebben hun normenkader aangepast naar de richtlijnen van het Huishoudelijke Ondersteuning 2019 van Bureau HHM. De besparing op voorliggend veld is relatief beperkt omdat dit al onderdeel is van de huidige werkwijze. Consulenten van het team Wmo gaan op huisbezoek om te beoordelen of beroep gedaan kan worden op mantelzorg en voorliggende activiteiten. Verwachting is dat hier niet veel winst te behalen valt. In 2027 wordt de eigen bijdrage waarschijnlijk inkomensafhankelijk. We verwachten dat mensen met een hoog inkomen hierdoor minder gebruik zullen maken van huishoudelijke hulp via de Wmo.

Opbrengst en tijd € 50.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. Bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. Bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	X
c. Bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?

Maatschappelijke gevolgen[1]
Meer beroep op eigen inzet met behulp van familie en omgeving.

[1] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

1.2 Wmo dagbesteding waar mogelijk onderbrengen bij Wet langdurige zorg

Toelichting maatregel
Bij een aanvraag bij team Wmo wordt er gekeken of iemand in aanmerking kan komen voor de Wlz. In de beleidsregels staat hierover het volgende: "indien de cliënt aanspraak kan maken op een voorziening of dienst op grond van een andere (wettelijke) regeling, en hiermee zijn hulpvraag kan oplossen, zal er op grond van de Wmo geen maatwerkvoorziening worden verstrekt. Zo wordt meegewogen in hoeverre er bijvoorbeeld aanspraak mogelijk is op grond van de Wet langdurige zorg (Wlz), vanuit het basispakket van de Zorgverzekeringswet (Zvw), vanuit het aanvullend pakket van de zorgverzekering (voor zover de cliënt een aanvullende verzekering heeft) en of er aanspraak mogelijk is op voorzieningen vanuit de werkgever of het UWV. De Wlz is ten behoeve van cliënten die met een Wlz indicatie thuis wonen verantwoordelijk voor het bieden van huishoudelijke hulp, begeleiding, dagbesteding en logeeropvang en ten behoeve van de bewoners van een Wlz instelling voor van alle zorg en hulpmiddelen." Team Wmo houdt rekening met de mogelijkheid om aanspraak te kunnen maken op de Wlz. Echter, als duidelijk is dat cliënten niet zullen verbeteren worden er langdurige indicaties afgegeven. Voor cliënten met dementie is er een casemanager dementie die monitort of een Wlz-aanvraag mogelijk is. Voor andere cliënten is de sturing op het aanvragen van een Wlz indicatie minder strak. Door vanuit contractmanagement via de Wmo aanbieders te sturen op het tijdig aanvragen van een Wlz-indicatie en in gesprek te gaan met de casemanagers dementie, zou dit tot een beperkte besparing kunnen lijden. Een besparing van € 25.000 lijkt haalbaar. Daar staat wel tegenover dat uitvoeringskosten toenemen voor expertise en specialistische kennis en capaciteit.

Opbrengst en tijd € 25.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	**Besparen**	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
Diverse vormen van dagbesteding kunnen worden gefinancierd vanuit de Wlz.

Maatschappelijke gevolgen[2]

[2] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

1.3 Maatwerkvoorziening Wmo-vervoer

Toelichting maatregel
De benutting van het budget WMO vervoersvoorzieningen laat zien dat een klein gedeelte van de cliënten 40% van het budget gebruiken. Voor de hand ligt een analyse te maken van de gemaakte ritten per cliënt en wellicht een maatwerkvoorziening vervoer aan te bieden. De besparing kan oplopen tot € 25.000. In 2024 zagen we een toename in de kosten op het gebied van Wmo-vervoer (dat is maatwerk). Met de vergrijzing in het achterhoofd is de voorspelling dat deze groei alleen maar toeneemt. Vanuit het Rijk ontvangen we vanaf 2026 extra middelen om de extra kosten als gevolg van vergrijzing op te vangen. We kunnen overwegen de 75+ grens te verhogen of met vervoersbudget per cliënt te gaan werken. Een andere optie is vrijwilligersvervoer (op maat) te organiseren. Dat is tegelijkertijd een investering. In september dit jaar beginnen we met een nieuwe aanbesteding voor doelgroepenvervoer (Wmo- en leerlingenvervoer). Afhankelijk van het precieze doel/opbrengst die er verwacht wordt, is het goed om een gelijke aanpak te hanteren met oog op deze aanbesteding. Daar is ook een besparing en efficiëntie voorzien.

Opbrengst en tijd € 25.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	**Besparen**	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?

Maatschappelijke gevolgen[3]
Meer inzet van omgeving om vervoerswensen te realiseren. Relatieve vermindering van de sociale interactie waarbij gemotoriseerd vervoer noodzakelijk is.

[3] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

1.4 Mantelzorgcompliment

Toelichting maatregel
Het is mogelijk om kritischer te zijn bij de toekenning van de mantelzorgcomplimenten. Het compliment betreft geen maatwerkvoorziening, maar een waardering. Hierdoor is een harde wettelijke toets niet mogelijk. Door invoering van deze maatregel kan het gevoel van waardering vanuit de gemeente onder druk komen te staan. Inwoners moeten zich steviger verantwoorden. Daarnaast vraagt de uitvoering om extra inzet van de uitvoerder van het mantelzorgcompliment (Markant). Dit leidt naar verwachting tot een hogere subsidieaanvraag. Alternatief is het verlagen van de waarde van het mantelzorgcompliment voor volwassenen. In 2024 zijn er 252 mantelzorgcomplimenten voor volwassen toegekend. Een verlaging van € 150 naar € 100 geeft een besparing van ongeveer € 12.500. Ook kunnen we kijken of inwoners de bonnen kunnen ophalen in plaats van deze aangetekend versturen. Dat bespaart € 2.500. Het is lastig in te schatten hoeveel extra personele inzet dit vraagt.

Opbrengst en tijd € 15.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	**Besparen**	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
Op dit moment vindt er geen check plaats of de mantelzorg ook echt wordt gegeven.

Maatschappelijke gevolgen[4]
Meer beroep gedaan op eigen inzet met behulp van familie en omgeving.

[4] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

1.5 Budget opvang daklozen

Toelichting maatregel
In 2023 is een structureel budget van € 105.000 vrijgemaakt voor de opvang van daklozen. Dit budget is in 2023 en 2024 voor maximaal 25% benut. Voorstel is om dit budget af te ramen met € 75.000. Hierbij geldt de opmerking dat dit bedrag stamt uit de periode dat er nog geen investeringen rondom opvang dak- en thuislozen werden bekostigd uit regionale middelen die geen onderdeel zijn van de gemeentelijke begroting (Amstelveen is penvoerder). De middelen zijn tijdelijk toegekend. Er is geen wettelijke verplichting voor de opvang van daklozen.

Opbrengst en tijd € 75.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	X
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
Het risico is dat er extra budget moet komen, als er meer geld voor opvang nodig is (en dat is gezien de woningmarkt en problemen die er spelen geheel ondenkbaar) . Omdat er verder niets verandert aan de werkwijze zijn er verder weinig risico's.

Maatschappelijke gevolgen[5]
Er zijn geen gevolgen, omdat dit puur een stuk vermindering van het budget is welke niet werd gebruikt. De uitvoering zal niet veranderen.

[5] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

1.6 Inclusie

Toelichting maatregel						
Minder inzet op het taakveld inclusie. Naast de bekostiging van het meldpunt discriminatie staat een besteedbaar budget van 50.000,-.						
Opbrengst en tijd € 50.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering						
Categorisering						
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen	
Soort taakuitvoering						
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.						
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.						X
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.						
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.						
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.						
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).						
Complexiteit realisatie						
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.						
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.						X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.						
Frictie-/transitiekosten		**Ja**		**Nee**	**X**	
Is de maatregel onomkeerbaar?		Ja		Nee	X	
Betrokken partijen						
Wat zijn overige risico's en kansen?						
Maatschappelijke gevolgen[6]						
Als er geen extra aandacht is voor diversiteit en gelijke behandeling, blijven vormen van uitsluiting, racisme en discriminatie bestaan. Mensen kunnen zich daardoor ongelijk behandeld of onveilig voelen. Dat zorgt voor spanningen in de samenleving en meer polarisatie tussen groepen. Het vertrouwen in elkaar en in de overheid kan daardoor afnemen.						

[6] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

1.7 Cliëntondersteuning

Toelichting maatregel
Onderzoek naar effectiviteit van dienstverlening door Mee en MaDi. Aanname is dat maatwerk voordeliger is. Er zijn nu veel langdurige trajecten met hoge tarieven. Voor MaDi kan de toegang scherper door langere trajecten te indiceren. Deze beweging moeten ze vermoedelijk al maken wanneer we gaan korten op de subsidies. Het blijft specifieke ondersteuning in een beperkte markt (MEE is vrijwel enige partij). Er is weinig marge om te besparen op tarieven. Dit jaar zetten we actief in op efficiënter en effectiever samenwerken tussen de Wmo- en gesubsidieerde partijen. Door datagestuurde resultaten brengen we de trajecten beter in kaart. Zodoende zijn we beter in staat de trajecten korter te maken. Voor sommige vormen van cliëntondersteuning is een besparing te vinden door de diensten in te kopen en scherpere tariefafspraken te maken. Nu doen we dit op basis van subsidiëring. Het voorstel is om in overleg met de dienstverleners het budget af te ramen met 10.000 over een periode van 4 jaar, te starten in 2027.

Opbrengst en tijd € 10.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
Inkoop i.p.v. subsidiering.

Maatschappelijke gevolgen[7]
Via inkoop minder kosten maar wel dezelfde kwaliteit.

[7] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

1.8 Inkoop jeugdzorg

Toelichting maatregel
De DUO-gemeenten en de gemeente Amsterdam bereiden gezamenlijk de inkoop aanvullende jeugdhulp voor. Voornemen is om dit op basis van een lumpsumfinanciering te doen. Met lumpsumbekostiging krijgen de gezamenlijk zorginstellingen één budget waarmee ze de afgesproken jeugdzorg moeten aanbieden. Streven is het zorgaanbod te vergroten zodat er minder individuele betaalovereenkomsten (IBO's) nodig zijn. Dit is niet gecontracteerd aanbod en deze vorm van zorg is duur. Met de nieuwe inkoop van aanvullende jeugdhulp verwachten we de structurele bezuiniging van € 1,2 miljoen uit de landelijke Hervormingsagenda Jeugd vanaf 2028 te realiseren. Een extra bezuiniging lijkt gezien de huidige ontwikkelingen en uitvoering van de hervormingsagenda niet realistisch.

Opbrengst en tijd PM	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	X
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?

Maatschappelijke gevolgen[8]

[8] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

1.9 Inburgering

Toelichting maatregel
Voor inburgering ontvangen we een specifieke uitkering (SPUK). De insteek is om meer kosten toe te rekenen aan de SPUK. Voor 2026 liggen daar de meeste kansen. Na 2026 kan een kleiner gedeelte worden toegerekend. Reguliere personeelskosten mogen niet uit deze uitkering worden bekostigd. Alleen inzet die direct en aantoonbaar verbonden is aan specifieke voorzieningen (zoals PIP-opstelling of begeleidingstrajecten) komen mogelijk in aanmerking. We zetten in op het zo gericht mogelijk uitvoeren van de inburgeringstaken waarbij eventuele inhuur tot een minimum wordt beperkt.

Opbrengst en tijd **€ 150.000 (2026)** **€ 75.000 (2027)** **€ 50.000 (2028 en verder)**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	**Besparen**	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
Incomplete trajecten, ontevreden burgers, én financiële claims vanuit aanbieders.

Maatschappelijke gevolgen[9]
Dat we niet voldoen aan de wettelijke inburgeringstaak en daarmee inburgeringsplichtigen onvoldoende begeleiding bieden.

[9] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

1.10 Re-integratietrajecten

Toelichting maatregel
Uit de re-integratiemiddelen betalen we ondersteuning van inwoners bij het vinden van werk of scholing. Denk aan re-integratie-instrumenten zoals proefplaatsing, participatieplaatsen, No-riskpolis, jobcoaches, werkplekaanpassingen, vervoersvoorzieningen, loonwaardebepalingen, taaltrainingen, vakopleidingen en trainingen om mensen werkfit te krijgen. Het is mogelijk om te bezuinigen op het huidige budget voor re-integratie. Nu al maken we keuzes welke bijstandsontvangers we ondersteuning aanbieden. De budgetten en de capaciteit zijn niet toereikend om alle bijstandsontvangers te ondersteunen. Een nog strakkere selectie op kansrijke trajecten levert een besparing op. We bieden dan versoberde ondersteuning aan, met minder re-integratietrajecten. Dat gaat een nadelig effect hebben op het aantal uitkeringen en de duur van die uitkeringen.

Opbrengst en tijd € 75.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?

Maatschappelijke gevolgen[10]
Inwoners met een (te) grote afstand tot de arbeidsmarkt benaderen we niet meer voor re-integratietrajecten. Dat kan leiden tot vereenzaming.

[10] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

1.11 Subsidies (5/10/15% verlagen)

Toelichting maatregel
Aansturen op 5% besparen is niet met iedere subsidie mogelijk. Sommige subsidiepartners voeren wettelijke taken uit, waarbij de kans bestaat dat wachtlijsten ontstaan. De wettelijke taken zouden richting aanbesteden en contractvorming kunnen. De uitbestede (wettelijke) taken aan de diverse subsidiënten passen überhaupt niet binnen de subsidieverstrekking en zouden daardoor uitgezonderd moeten worden op korting met 5%. Meer inzetten op co-financiering zoals voor sinterklaasfeesten. Het midden- en kleinbedrijf kan gevraagd worden om grotere bijdragen. Een onderdeel van de subsidieverlening betreft incidentele of nog te verlenen subsidies. Dit is een bedrag van € 100.000 en dat kan theoretisch in een keer worden verminderd op de totale subsidieuitgaven. De uiteindelijke bezuiniging kan zo oplopen tot € 150.000. Voorstel is om de bezuiniging trapsgewijs in te voeren zodat subsidiënten tijd hebben om zich daarop voor te bereiden.

Opbrengst en tijd € 150.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	X
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
Via Rijksbijdrage blijft financiering bibliotheek gelijk.

Maatschappelijke gevolgen[11]
Minder inzet op gesubsidieerde instellingen en activiteiten, kan zijn weerslag hebben op de Diemense samenleving. Als de gemeente 5% minder subsidie geeft, hebben verenigingen en stichtingen minder geld. Daardoor kunnen activiteiten wegvallen of duurder worden voor inwoners. Vooral kwetsbare mensen merken dit waardoor het meedoen en daarmee het samenleven in de wijk kan verslechteren.

[11] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

2 Programma Veilig

2.1 Advies brandveiligheid

Toelichting maatregel						
De huidige dienstverlening door de Veiligheidsregio Amsterdam in de advisering over brandveiligheid beoordelen we als kwalitatief minder. We kunnen effectiever werken als we de adviezen uitzetten bij een gespecialiseerd bureau. Of de kosten hiermee lager worden vergt nader onderzoek.						
Opbrengst en tijd € 10.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering						
Categorisering						
Opschonen	**Besparen**	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen	
Soort taakuitvoering						
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.						X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.						
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.						
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.						
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.						
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).						
Complexiteit realisatie						
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.						
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.						X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.						
Frictie-/transitiekosten		**Ja**		**Nee**	**X**	
Is de maatregel onomkeerbaar?		Ja		Nee	X	
Betrokken partijen						
Veiligheidsregio Amsterdam						
Wat zijn overige risico's en kansen?						
Let op de relatie met de Veiligheidsregio.						
Maatschappelijke gevolgen[12]						
N.v.t.						

[12] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

2.2 Aanpak ondermijning

Toelichting maatregel								
De aanpak van ondermijning in heel Diemen (integrale aanpak van woon- en identiteitsfraude, signaleren criminele netwerken en ondermijnende criminaliteit) kan minder intensief worden uitgevoerd.								
Opbrengst en tijd **€ 150.000**		**Begroting 2026**		**Begroting 2027**		**Begroting 2028**		**Begroting 2029**
Tempo invoering								
Categorisering								
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**		Prioriteren		Lasten-verzwaring		Verdienen
Soort taakuitvoering								
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.								X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.								
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.								
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.								X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.								
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).								
Complexiteit realisatie								
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.								
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.								X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.								
Frictie-/transitiekosten			**Ja**				**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?			Ja				Nee	X
Betrokken partijen								
RIEC en Politie								
Wat zijn overige risico's en kansen?								
Maatschappelijke gevolgen[13]								
Minder aandacht voor ondermijning kan de criminaliteit doen oplopen.								

[13] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

2.3 Straatcoaches

Toelichting maatregel									
Een vermindering van de inzet van straatcoaches met vervanging via BOA inzet levert een bezuiniging van € 70.000 op. Geheel stoppen met straatcoaching levert een bezuiniging van €140.000 op.									
Opbrengst en tijd € 70.000 tot € 140.000			**Begroting 2026**		**Begroting 2027**		**Begroting 2028**		**Begroting 2029**
Tempo invoering									
Categorisering									
Opschonen	Besparen		**Bezuinigen**		Prioriteren		Lasten-verzwaring		Verdienen
Soort taakuitvoering									
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.									
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.									
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.									
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.									X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.									
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).									
Complexiteit realisatie									
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.									X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.									
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.									
Frictie-/transitiekosten				**Ja**				**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?				Ja				Nee	X
Betrokken partijen									
Stichting Aanpak Overlast Amsterdam									
Wat zijn overige risico's en kansen?									
Door de inzet te verminderen worden minder externe kosten gemaakt. De verwachting is bij vermindering dat er een groter beroep op de gemeente gedaan zal worden en dat we daardoor meer capaciteit moeten inzetten. De vraag is dan ook of dit daadwerkelijk wat oplevert.									
Maatschappelijke gevolgen[14]									
De mindere inzet kan tot meer oplopende conflicten en/of overlast leiden.									

[14] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

2.4 Innen dwangsommen en bestuurlijke boetes

Toelichting maatregel
Door het intensiveren van de aanpak van ondermijning is de afgelopen jaren het opleggen van dwangsommen en bestuurlijke boetes toegenomen. Verwachting is dat deze trend zich doorzet. Het consequent, sneller en efficiënter innen van dwangsommen en bestuurlijke boetes heeft een positief gevolg voor de baten. Bijkomend effect is dat we de handhaving versterken via de preventieve werking van het opleggen en innen van die boetes. Een adequaat inningsproces draagt eraan bij dat dwangsommen en bestuurlijke boetes niet verjaren en dat er minder kwijtschelding of afboeking plaatsvindt. Van belang is om met reële betalingsregelingen te werken. Gemiddeld wordt per jaar € 200.000 á € 300.000 aan dwangsommen en bestuurlijke boetes opgelegd. De inning vindt plaats door Duo+.

Opbrengst en tijd € 100.000	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	**Verdienen**

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen
De invordering is in handen van Duo+.

Wat zijn overige risico's en kansen?
De kans op juridische geschillen wordt groter en het innen van de vorderingen is arbeidsintensiever. Meer focus op de inning zou kunnen leiden tot meer inzet en hogere kosten vanuit Duo+.

Maatschappelijke gevolgen[15]
Door de dwangsommen en bestuurlijke boetes te innen laat de gemeente zien ernst te maken van overtredingen. Dat kan een gunstig effect hebben op de naleving van de regelgeving.

[15] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

2.5 Beveiliging Diemen Zuid

Toelichting maatregel
Het naar beneden brengen van de uren voor de inzet van de beveiliging Diemen Zuid kan per september 2025. De beveiliging zelf is aanbesteed tot 3 oktober 2028. De aanbesteding wordt jaarlijks verlengd, maar kan na 3 oktober 2028 volledig stopgezet worden. Daarnaast wordt een beroep gedaan op het bedrijfsleven om de beveiliging van Diemen Zuid financieel te ondersteunen. Aandachtpunt is dat de werkelijke kosten in 2024 € 60.000 hoger waren dan de raming. We moeten dus al bijsturen.

Opbrengst en tijd € 35.000 plus overschrijding	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?

Maatschappelijke gevolgen[16]
Zonder inzet beveiliging kan het gevoel van veiligheid minder worden in Diemen Zuid.

[16] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

2.6 Crisisbeheersing laten vergoeden door Duo+

Toelichting maatregel								
Diemen doet veel op het gebied van crisisbeheersing voor alle DUO-gemeenten, terwijl dit een taak is van Duo+-organisatie. Het gaat hierbij grofweg om 600 uur op jaarbasis.								
Opbrengst en tijd € 40.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**			
Tempo invoering								
Categorisering								
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	**Verdienen**			
Soort taakuitvoering								
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.								X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.								
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.								
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.								
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.								
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).								
Complexiteit realisatie								
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.								
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.								X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.								
Frictie-/transitiekosten						**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?						Ja		Nee	X
Betrokken partijen								
Wat zijn overige risico's en kansen?								
Alle drie de DUO-gemeenten moeten met deze wijziging akkoord gaan.								
Maatschappelijke gevolgen[17]								
N.v.t.								

[17] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

2.7 Boa inzet

Toelichting maatregel								
Keuze om een Boa minder in te zetten.								
Opbrengst en tijd € 60.000		**Begroting 2026**		**Begroting 2027**		**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering								
Categorisering								
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**		Prioriteren		Lasten-verzwaring	Verdienen	
Soort taakuitvoering								
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.								X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.								
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.								
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.								X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.								
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).								
Complexiteit realisatie								
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.								X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.								
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.								
Frictie-/transitiekosten			**Ja**				**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?			Ja				Nee	X
Betrokken partijen								
Wat zijn overige risico's en kansen?								
Met een Boa minder kan het rooster niet dekkend worden gemaakt. Dit betekent verminderde of geen inzet bij evenementen en/of feestdagen en minder avonddiensten. Ook minder controles en inzet op afval, objecten voertuigwrakken etc. Dat kan leiden tot verloedering en de aantrekking van ongedierte.								
Maatschappelijke gevolgen[18]								
Boa's zijn minder zichtbaar aanwezig op straat en voeren minder handhavende activiteiten uit.								

[18] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

3 Programma Inkomen en armoede

3.1 Herijking armoedebeleid

Toelichting maatregel
Voor de minimaregelingen geldt volledige beleidsvrijheid. Verminderen van het aantal regelingen, de hoogte van de vergoedingen of inkomensgrenzen kan besparingen opleveren. De gemeente maakt kosten om het bereik van de minimaregelingen te verhogen. Het verminderen van inzet op bereik kan besparingen opleveren. Op dit moment loopt de herijking van het armoedebeleid. In het beleid worden diverse inkomensgrenzen gebruikt. De mogelijkheid is om uit te gaan van een inkomensgrens van 120% van het bijstandsniveau en de diverse minimaregelingen daar op af te stemmen. Met de uitkomsten uit de herijking van het armoedebeleid kan de budgettaire ruimte als gevolg van een lagere inkomensgrens adequater worden bepaald. Andere mogelijkheden zijn: • Draagkrachtregels bijzondere bijstand aanscherpen, zoals de vermogensgrens verlagen of meer eigen inkomen mee laten tellen als draagkracht. • De hoogte van de individuele inkomenstoeslag verlagen of de referentieperiode verlengen. Als de hoogte van het bedrag verlaagd wordt, leidt dit tot lagere uitgaven.

Opbrengst en tijd € 150.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	X
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	X

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?

Maatschappelijke gevolgen[19]
Inwoners met een minimuminkomen ontvangen minder inkomensondersteuning. Daardoor ontstaat de kans op een achteruitgang in de maatschappelijke positie.

[19] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

3.2 Stoppen kwijtschelding restantschuld bij bijzondere bijstand

Toelichting maatregel									
Wanneer een inwoner met een lening vanuit de Bijzondere Bijstand een afgesproken aflossingsschema hanteert, wordt na verloop van tijd de resterende lening kwijtgescholden. Voorstel is om de kwijtschelding niet meer uit te voeren.									
Opbrengst en tijd € 75.000			**Begroting 2026**		**Begroting 2027**		**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering									
Categorisering									
Opschonen	Besparen		Bezuinigen		Prioriteren		Lasten-verzwaring	**Verdienen**	
Soort taakuitvoering									
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.									
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.									
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.									
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.									X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.									
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).									
Complexiteit realisatie									
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.									X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.									
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.									
Frictie-/transitiekosten				**Ja**				**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?				Ja				Nee	X
Betrokken partijen									
Wat zijn overige risico's en kansen?									
Maatschappelijke gevolgen[20]									
Inwoners worden gehouden aan het terugbetalen van de lening. Dit kan gevolgen hebben voor de financiële huishouding, maar laat ook het "normale" maatschappelijke verkeer zien.									

[20] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

3.3 Bijzondere bijstand aan jeugd tot 21 jaar

Toelichting maatregel						
Voor jongeren van 18 tot 21 jaar gelden aparte, lagere bijstandsnormen, de zogenaamde “jongerennormen”. De hoogte van de bijstand voor jongeren tot 21 jaar is afgestemd op de ouderlijke onderhoudsplicht. Dit betekent dat ouders de uitkering aanvullen. De gemeente kan de uitkering aanvullen vanuit de bijzondere bijstand als de ouders niet kunnen bijdragen. Beneden de 21 jaar dienen de ouders een bijdrage te leveren aan het levensonderhoud van de jongeren. Het te besparen bedrag is afhankelijk van het aantal jongeren beneden de 21 die Bijzondere Bijstand ontvangen. De gemeente heeft de bevoegdheid om de bijzondere bijstand op de ouders te verhalen. Dat betekent dan dat er minder uitgaven plaatsvinden.						
Opbrengst en tijd € 50.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering						
Categorisering						
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen	
Soort taakuitvoering						
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.						
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.						
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.						
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.						X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.						
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).						
Complexiteit realisatie						
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.						
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.						X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.						
Frictie-/transitiekosten			**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?			Ja		Nee	X
Betrokken partijen						
Wat zijn overige risico’s en kansen?						
Maatschappelijke gevolgen[21]						
Jongeren worden voor bepaalde zaken afhankelijker van hun ouders en daarmee minder zelfstandig.						

[21] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

3.4 Toerekening kwijtschelding naar tarief afvalstoffenheffing

Toelichting maatregel
In het "Onderzoek kostendekkendheid belastingverordeningen" staat dat de kosten voor de kwijtschelding van afvalstoffenheffing kunnen worden toegerekend naar het tarief afvalstoffenheffing. In 2018 is deze toerekening uit het tarief gehaald. Daardoor konden we het tarief afvalstoffenheffing verlagen. Deze maatregel kan teruggedraaid worden. De kosten voor kwijtschelding worden dan opgevangen binnen het tarief afvalstoffenheffing. Voor het kwijtschelden van de afvalstoffenheffing geldt beperkte beleidsvrijheid. Minder ruimhartig beleid kan een besparing opleveren.

Opbrengst en tijd **€ 300.000**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	**Lasten-verzwaring**	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?

Maatschappelijke gevolgen[22]
Lastenverzwaring voor de betalende inwoners van de afvalstoffenheffing.

[22] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

3.5 Aanpak schuldhulpverlening

Toelichting maatregel
Schuldhulpverlening is een wettelijke taak met veel gemeentelijke beleidsvrijheid. Minder ruimhartig beleid kan besparingen opleveren. Om te besparen kan de gemeente meer inzetten op het vaststellen van de rechtmatigheid van de schuldhulp. Door periodiek heronderzoek uit te voeren geven we minder geld uit aan inwoners die niet meer tot de doelgroep behoren. De schuldhulpverlening vanuit de gemeente Diemen wordt verzorgd door MaDi. Voor deze dienstverlening huurt MaDi Diemen schuldhulpverleners in. Dit is een relatief dure oplossing. Het voorstel is om in samenspraak met MaDi Diemen de inzet en de kosten van de schuldhulpverlening te onderzoeken op mogelijke procesverbeteringen. Het in te zetten bedrag voor vroegsignalering schulden en schuldhulpverlening bedraagt voor 2026 € 487.600.

Opbrengst en tijd € 50.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?

Maatschappelijke gevolgen[23]
Dienstverlening blijft hetzelfde wordt alleen meer gericht op de inwoners in een schuldenpositie.

[23] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

4 Programma Vrije tijd

4.1 Doorbelasten gemeentelijke kosten inzet evenementen

Toelichting maatregel							
De inzet van de gemeente Diemen voor de ondersteuning van de diverse evenementen wordt niet of nauwelijks doorbelast naar de organisatoren. Het doorbelasten van kosten wordt meegenomen als afwegingspunt in de ontwikkeling van het nieuwe evenementenbeleid.							
Opbrengst en tijd € 15.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**		
Tempo invoering							
Categorisering							
Opschonen	**Besparen**	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen		
Soort taakuitvoering							
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.							
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.							
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.							
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.							X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.							
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).							
Complexiteit realisatie							
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.							
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.							
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.							
Frictie-/transitiekosten				**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?				Ja		Nee	X
Betrokken partijen							
Wat zijn overige risico's en kansen?							
Risico is dat organisatoren van evenementen financieel moeilijk uitkomen. Dat kan leiden tot hogere subsidieaanvragen.							
Maatschappelijke gevolgen[24]							
Mogelijk minder evenementen of in een versoberde vorm.							

[24] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

4.2 Bijdrage aan festivals

Toelichting maatregel						
Dit gaat over subsidies aan diverse organisaties. De mogelijkheid is om te stoppen met de subsidies of een verlaging van de subsidies aan te kondigen. De besparing gaat dan pas later in wegens de wettelijk vereiste redelijke termijn van afbouw subsidies. In eerste instantie wordt gekozen voor een getrapte afbouw van de bijdragen aan festivals.						
Opbrengst en tijd € 140.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering						
Categorisering						
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen	
Soort taakuitvoering						
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.						
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.						X
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.						
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.						X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.						
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).						
Complexiteit realisatie						
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.						
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.						
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.						
Frictie-/transitiekosten		**Ja**		**Nee**	**X**	
Is de maatregel onomkeerbaar?		Ja	X	Nee		
Betrokken partijen						
Wat zijn overige risico's en kansen?						
Risico is dat evenementen stoppen.						
Maatschappelijke gevolgen[25]						
Minder festivals en evenementen in Diemen						

[25] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

4.3 Daarom Diemen

Toelichting maatregel
Het budget voor Daarom Diemen bestaat uit € 90.000 vrij budget dat wordt uitgegeven aan het versterken van de identiteit en het imago van Diemen. Dit gebeurt door de inzet van communicatiemiddelen, het versterken van het Daarom Diemen-netwerk, en het organiseren en ondersteunen van evenementen en activiteiten. Naast het vrije budget is voor Daarom Diemen ook ambtelijke inzet beschikbaar voor 90.0000. In eerste instantie wordt gekozen voor het stoppen met het vrije budget en de ambtelijk inzet ergens anders te laten plaatsvinden

Opbrengst en tijd € 90.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
Evenementen die we als gemeente als belangrijk zien, waaronder de gemeentedag, worden op een andere wijze georganiseerd. Kans: De personele inzet op dit onderdeel kan voor andere werkzaamheden worden ingezet.

Maatschappelijke gevolgen[26]
De identiteit van Diemen wordt minder benadrukt en versterkt. Minder ontmoeting en verbinding tussen inwoners.

[26] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

4.4 Huurtarieven sportaccommodaties

Toelichting maatregel									
We kunnen de huurtarieven van binnensportaccommodaties op een marktconform niveau brengen. Contracten kunnen we verzakelijken door een afzeggingstermijn te hanteren. Er wordt nu met enige regelmaat op het laatste moment afgezegd door een huurder, waarna de kosten terugbetaald worden aan de huurder. Door aanpassing van de contracten worden de inkomsten hoger en de gereserveerde uren wel betaald.									
Opbrengst en tijd € 50.000			**Begroting 2026**		**Begroting 2027**		**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering									
Categorisering									
Opschonen	Besparen		Bezuinigen		Prioriteren		Lasten-verzwaring	**Verdienen**	
Soort taakuitvoering									
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.									
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.									
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.									
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.									X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.									
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).									
Complexiteit realisatie									
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.									
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.									X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.									
Frictie-/transitiekosten		**Ja**				**Nee**			**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?		Ja				Nee			X
Betrokken partijen									
Wat zijn overige risico's en kansen?									
Duurder om sportfaciliteiten te huren.									
Maatschappelijke gevolgen[27]									
Hogere huurkosten van gemeentelijke sportfaciliteiten worden hoger en zakelijkere huurcontracten kunnen leiden tot contributieverhoging bij verenigingen.									

[27] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

4.5 Baliefuncties zwembad automatiseren

Toelichting maatregel
In navolging van Amsterdam is er een mogelijkheid om de toegang tot het zwembad geautomatiseerd te laten plaatsvinden. Dit vergt een investering, maar bespaart op langere termijn personeelsinzet. Baliefuncties kunnen door de bezoeker zelf worden geregeld via een automaat met touchscreen. Het invoeren van de geautomatiseerde toegang en het afvloeien van personeel vergt een langere periode dan 1 jaar. De besparingen worden dan ook gefaseerd behaald.

Opbrengst en tijd **€ 45.000**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	**Besparen**	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
De timing is ongunstig in verband met de aanstaande sluiting van het bestaande zwembad. De mogelijkheid voor een geautomatiseerde toegang wordt meegenomen in de plannen voor het nieuwe zwembad.

Maatschappelijke gevolgen[28]
Minder sociaal contact tussen inwoner en baliemedewerker en dus deels wegvallen van de sociale functie van het zwembad.

[28] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

4.6 Aanschaf lockersysteem zwembad

Toelichting maatregel						
Met de aanschaf van een betaald lockersysteem kan een bedrag worden gevraagd voor het veilig opbergen van de kostbare spullen van de zwembad bezoekers. De aanname is dat de bezoekers daar graag gebruik van maken.						
Opbrengst en tijd € 25.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering						
Categorisering						
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	**Verdienen**	
Soort taakuitvoering						
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.						
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.						
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.						
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.						X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.						
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).						
Complexiteit realisatie						
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.						
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.						X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.						
Frictie-/transitiekosten			**Ja**	**X**	**Nee**	
Is de maatregel onomkeerbaar?			Ja		Nee	X
Betrokken partijen						
Wat zijn overige risico's en kansen?						
Wordt meegenomen in de ontwikkeling van het nieuwe zwembad.						
Maatschappelijke gevolgen[29]						
Een bezoek aan het zwembad wordt duurder wanneer men gebruik wil maken van een kluisje. Bezoekers kunnen er echter ook voor kiezen geen locker te gebruiken, maar dan komen de kleedkamers vol met kleding te liggen.						

[29] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

4.7 Prijsverhoging kaartverkoop zwembad

Toelichting maatregel						
De toegangsprijs voor het zwembad verhogen naar een marktconform niveau.						
Opbrengst en tijd € 45.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering						
Categorisering						
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	**Verdienen**	
Soort taakuitvoering						
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.						
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.						
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.						
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.						X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.						
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).						
Complexiteit realisatie						
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.						X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.						
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.						
Frictie-/transitiekosten			**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?			Ja		Nee	X
Betrokken partijen						
Wat zijn overige risico's en kansen?						
Toename op zwemmen in open water zonder voorzieningen die dit veilig maken (denk aan trappetjes).						
Maatschappelijke gevolgen[30]						
Het zwembad wordt iets minder toegankelijk, al verwacht team Sportbedrijf niet dat de kaartverkoop minder zal worden. De minima van Diemen kunnen gebruik blijven maken van een verlaagd tarief met hun Stadspas. Voor inwoners met een inkomen nét boven het minimaniveau wordt een bezoek wel minder aantrekkelijk.						

[30] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

4.8 Verhuur aan zwemscholen

Toelichting maatregel						
Vanuit commerciële zwemscholen is er vraag naar meer verhuur van het zwembad. Met de lastige positie op de arbeidsmarkt voor het aantrekken van nieuw personeel en het naderende pensioen van zweminstructeurs bestaat de mogelijkheid om de zwemlessen te continueren door meer uren te verhuren aan zwemscholen.						
Opbrengst en tijd € 150.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering						
Categorisering						
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	**Verdienen**	
Soort taakuitvoering						
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.						
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.						
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.						
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.						X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.						
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).						
Complexiteit realisatie						
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.						
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.						X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.						
Frictie-/transitiekosten			**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?			Ja		Nee	X
Betrokken partijen						
Wat zijn overige risico's en kansen?						
We hebben bij de uitbesteding aan zwemscholen minder invloed op de kwaliteit van het zwemonderwijs.						
Maatschappelijke gevolgen[31]						
De kosten voor het halen van een zwemdiploma kunnen hoger uitvallen.						

[31] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

4.9 Subsidie Bibliotheek

Toelichting maatregel									
Zoals bij de meeste subsidie-instellingen is er ook de mogelijkheid om de subsidie van de bibliotheek met 5% verlagen. Dit komt op termijn neer op € 20.000.Voorstel is om deze besparing gefaseerd in te laten gaan									
Opbrengst en tijd € 20.000		**Begroting 2026**		**Begroting 2027**		**Begroting 2028**		**Begroting 2029**	
Tempo invoering									
Categorisering									
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**		Prioriteren		Lasten-verzwaring		Verdienen	
Soort taakuitvoering									
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.									X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.									
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.									
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.									
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.									
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).									
Complexiteit realisatie									
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.									
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.									
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.									X
Frictie-/transitiekosten			**Ja**				**Nee**		**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?			Ja				Nee		X
Betrokken partijen									
Wat zijn overige risico's en kansen?									
Met de OBA is afgesproken de subsidie jaarlijks ten minste te verhogen met de gemeentelijke indexatie.									
Maatschappelijke gevolgen[32]									
Kortere openingstijden, minder activiteiten en een lagere kwaliteit van de boekencollectie.									

[32] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

4.10 Subsidie Bibliotheek (50% doorbetalen extra geld algemene uitkering)

Toelichting maatregel
De gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht ten aanzien van de openbare bibliotheek.Voor het versterken van het lokale bibliotheekstelsel ontvangen gemeenten een structurele bijdrage via het gemeentefonds. Hiervoor is in 2025 en 2026 totaal een bedrag van € 2,95 per inwoner beschikbaar, met een minimum van € 100.000. Wij hebben met de verhuizing van de bibliotheek al behoorlijk geïnvesteerd in de versterking. We zullen de begroting waarin de OBA vraagt om deze middelen door te sluizen kritisch beoordelen. De algemene uitkering is een algemeen dekkingsmiddel en het is niet vanzelfsprekend dat de extra middelen één op één doorbetaald worden.

Opbrengst en tijd € 100.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	**Besparen**	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie				
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.				
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.				
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.				X
Frictie-/transitiekosten	**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?

Maatschappelijke gevolgen[33]
Zie 4.9

[33] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

4.11 Kunst- en cultuursubsidies

Toelichting maatregel						
We subsidiëren momenteel meerdere culturele verenigingen. Er is ruimte om deze subsidies te stoppen of te verlagen. Vanwege de wettelijke afbouwtermijn worden besparingen gefaseerd doorgevoerd. Wanneer we kiezen voor een bezuiniging van 5% op de kunst- en cultuursubsidies, levert dat € 10.000 op.						
Opbrengst en tijd € 10.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering						
Categorisering						
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen	
Soort taakuitvoering						
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.						
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.						
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.						
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.						X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.						
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).						
Complexiteit realisatie						
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.						
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.						X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.						
Frictie-/transitiekosten		**Ja**		**Nee**	**X**	
Is de maatregel onomkeerbaar?		Ja		Nee	X	
Betrokken partijen						
Alle culturele organisaties behalve de Omval, de OBA, studio DMN en de scouting.						
Wat zijn overige risico's en kansen?						
Maatschappelijke gevolgen[34]						
Beperking van het aanbod, minder toegankelijkheid, afname sociale cohesie, risico op sluiting, minder talentontwikkeling.						

[34] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

4.12 Subsidie lokale omroep

Toelichting maatregel						
Voor Studio DMN geldt dat de gemeente, op basis van de Mediawet, de verplichting heeft om een lokale omroep te waarborgen. Hiervoor ontvangt de gemeente middelen via het gemeentefonds, die onderdeel zijn van de algemene uitkering. Binnen deze kaders heeft de gemeente echter ruimte om de hoogte van de subsidie aan te passen. We kunnen kiezen voor een vermindering van de subsidie met 5%.						
Opbrengst en tijd **€ 30.000**		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering						
Categorisering						
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen	
Soort taakuitvoering						
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.						
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.						
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.						
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.						X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.						
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).						
Complexiteit realisatie						
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.						
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.						X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.						
Frictie-/transitiekosten		**Ja**		**Nee**	**X**	
Is de maatregel onomkeerbaar?		Ja		Nee	X	
Betrokken partijen						
Wat zijn overige risico's en kansen?						
Financieel gevaar voor lokale omroep met mogelijk een stopzetting van de activiteiten.						
Maatschappelijke gevolgen[35]						
Een beperkter mediaaanbod.						

[35] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

4.13 Subsidie ontwikkelingssamenwerking

Toelichting maatregel
De subsidie voor ontwikkelingssamenwerking bestaat uit twee onderdelen: een structurele waarderingssubsidie van € 2.500 per jaar (momenteel toegekend aan Stichting Vrijwilligerscollectief Het Elsengroen – de Wereldwinkel) en een eenmalige verdubbelingssubsidie. In totaal is hiervoor € 27.000 begroot. Het resterende bedrag na aftrek van de waarderingssubsidie is beschikbaar voor verdubbelingssubsidies; hiervan is de afgelopen jaren gemiddeld € 7.000 per jaar benut. Aangezien ontwikkelingssamenwerking geen gemeentelijke kerntaak is, kan overwogen worden de subsidieregeling volledig af te bouwen. Ook is het mogelijk om slechts één van beide onderdelen te behouden.

Opbrengst en tijd € 27.000	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
De onderliggende subsidieregeling dient te worden aangepast.

Maatschappelijke gevolgen[36]
Minder ontwikkelingsinitiatieven omdat de gemeente geen financiële ondersteuning biedt.

[36] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

5 Programma Onderwijs

5.1 Peuterspeelzaalwerk

Toelichting maatregel							
Peuterspeelzaalwerk is binnen het wettelijk kader opgegaan in kinderopvang. Het budget voor peuterspeelzaalwerk bestaat uit de Asscher-gelden. Deze gelden zijn bedoeld om de voorschoolse voorzieningen breed toegankelijk te houden, in het bijzonder voor kostwinnergezinnen. Er is geen wettelijk vereiste voor minimale besteding. De verplichting is dat er een passend aanbod wordt gedaan voor de doelgroep. De werkelijke uitgaven maken een derde uit van het beschikbare budget. De ruimte om het budget te verminderen bedraagt 20.000,-.							
Opbrengst en tijd € 20.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**		
Tempo invoering							
Categorisering							
Opschonen	**Besparen**	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen		
Soort taakuitvoering							
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.							X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.							
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.							
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.							
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.							
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).							
Complexiteit realisatie							
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.							X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.							
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.							
Frictie-/transitiekosten			**Ja**		**Nee**		**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?			Ja		Nee		X
Betrokken partijen							
Wat zijn overige risico's en kansen?							
Kans bestaat dat op termijn het bedrag weer geraamd moet worden.							
Maatschappelijke gevolgen[37]							
Meer financiële druk op de instellingen die het peuterspeelzaalwerk aanbieden.							

[37] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

5.2 Schoolzwemmen

Toelichting maatregel									
De bekostigen van schoolzwemmen is geen wettelijke taak en kan worden stopgezet. Een mogelijk nadeel van deze besparing is dat het leidt tot minder opbrengsten voor het sportbedrijf. Nu worden de schoolzwemuren vergoed vanuit de onderwijsbegroting. De vrijkomende uren kunnen worden ingevuld met baanzwemmen, maar de verwachting is dat dat niet het bedrag dat wegvalt compenseert.									
Opbrengst en tijd € 65.000			**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**			
Tempo invoering									
Categorisering									
Opschonen	Besparen		**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen			
Soort taakuitvoering									
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.									
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.									
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.									
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.									X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.									
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).									
Complexiteit realisatie									
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.									
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.									
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.									
Frictie-/transitiekosten							**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?							Ja		Nee	X
Betrokken partijen									
Wat zijn overige risico's en kansen?									
Risico bestaat dat de scholen ervoor kiezen om geen zwemonderwijs te laten verzorgen. De vrijvallende uren kunnen worden opgevuld met baanzwemmen. Het risico bestaat dat er aan de ene kant een bezuiniging optreedt op de onderwijsbegroting, maar dat de begroting van het zwembad een gat laat zien dat niet geheel wordt opgevuld met de verkoop van de vrijvallende zwembadtijden.									
Maatschappelijke gevolgen[38]									
Minder kinderen halen een zwemdiploma en meer gevaar voor verdrinking.									

[38] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

5.3 Schoolvervoer zwemles

Toelichting maatregel					
Het vervoer naar zwemlessen met een touringcar wordt door de gemeente bekostigd. De jaarlijkse kosten hiervoor bedragen € 25.000. Dit is geen wettelijke taak voor de gemeente.					
Opbrengst en tijd € 25.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Tempo invoering					
Categorisering					
Opschonen	**Besparen**	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
Risico bestaat dat de scholen ervoor kiezen om geen zwemonderwijs te laten verzorgen.

Maatschappelijke gevolgen[39]
School moet busvervoer zelf verzorgen of via fiets of lopen het zwembad bereiken.

[39] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

5.4 Vergoeding tweede uur schoolsport

Toelichting maatregel								
Het tweede uur schoolsport is sinds schooljaar 2023-2024 verplicht, bekostiging van het bewegingsonderwijs is onderdeel van de reguliere lumpsum van de scholen. Het tweede uur schoolsport wordt nu nog bekostigd door de gemeente, terwijl het budget daarvoor bij de scholen ligt.								
Opbrengst en tijd € 100.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**			
Tempo invoering								
Categorisering								
Opschonen	**Besparen**	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen			
Soort taakuitvoering								
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.								
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.								X
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.								
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.								X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.								
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).								
Complexiteit realisatie								
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.								
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.								
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.								X
Frictie-/transitiekosten						**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?						Ja		Nee	X
Betrokken partijen								
Wat zijn overige risico's en kansen?								
Scholen vallen terug op de rijksonderwijsbekostiging								
Maatschappelijke gevolgen[40]								
N.v.t.								

[40] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

5.5 Nieuwbouw scholen versoberen(minder kosten investering)

Toelichting maatregel
Door een sobere school te bouwen (bijvoorbeeld geen kinderopvangmogelijkheid) daalt het investeringsbedrag en daarmee de jaarlijkse afschrijving en rentelasten. Het huidige model voor schoolbouw in Diemen is het brede-schoolmodel. Hoewel dit voordelen brengt, is het duurder dan wanneer gekozen wordt voor een regulier model. De insteek voor een brede school komt voor uit de gemeentelijke visie. We kunnen kiezen voor een gebouw geheel gericht op onderwijs en zonder extra voorzieningen. Daartegenover staat dat de de extra ruimten veelal kostendekkend worden verhuurd. Wanneer er geen verhuur kan plaatsvinden, wordt dit een kostenpost.

Opbrengst en tijd PM	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	X
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?

Maatschappelijke gevolgen[41]
Nieuwe scholen worden minder praktisch en inclusief

[41] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

5.6 Budget cultuur- en natuurinformatie op scholen

Toelichting maatregel
Het gaat hier om € 10.000 voor de digitale versie van de onderwijscanon (met interactieve kaarten) en voor het aanbod natuur- en milieueducatie op de scholen. Sinds 1 januari 2015 is er een DVO van kracht tussen de zes gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn voor de uitvoering van basistaken op het gebied van natuur- en milieueducatie (NME). Op de inzet op culturele vorming kan een gefaseerde bezuiniging plaatsvinden.

Opbrengst en tijd € 10.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?

Maatschappelijke gevolgen[42]
Minder kennis van natuur en milieu bij schoolgaande jeugd.

[42] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

5.7 Bekostiging volwassenonderwijs

Toelichting maatregel
Volwasseneneducatie is een wettelijke taak (Wet Educatie Beroepsonderwijs, afgekort WEB). Dit wordt bekostigd uit de WEB-middelen. Voor de regio verloopt dit via de gemeente Amsterdam. In de begroting is een budget van € 10.000 opgenomen. Dat is extra geld voor het volwassen onderwijs. Het bedrag kan in zijn geheel of voor de helft worden bezuinigd in overleg met de gemeente Amsterdam. In eerste instantie gaat de voorkeur uit naar de helft van de 10.000.

Opbrengst en tijd € 5.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?

Maatschappelijke gevolgen[43]
Wellicht verhoging van de lesgelden.

[43] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

5.8 Zomerschool

Toelichting maatregel									
De afgelopen twee jaar zien de onderwijsinstellingen geen mogelijkheid om een zomerschool te organiseren of om daar een rol in te spelen. Voorstel is dit aanbod aan de scholen niet meer te doen en het budget vrij te laten vallen.									
Opbrengst en tijd € 50.000		**Begroting 2026**		**Begroting 2027**		**Begroting 2028**		**Begroting 2029**	
Tempo invoering									
Categorisering									
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**		Prioriteren		Lasten-verzwaring		Verdienen	
Soort taakuitvoering									
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.									
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.									
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.									
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.									X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.									
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).									
Complexiteit realisatie									
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.									X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.									
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.									
Frictie-/transitiekosten			**Ja**				**Nee**		**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?			Ja				Nee		X
Betrokken partijen									
Schoolbesturen									
Wat zijn overige risico's en kansen?									
Dat er geen zomerschool meer wordt aangeboden.									
Maatschappelijke gevolgen[44]									
N.v.t									

[44] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

6 Programma Gebiedsontwikkeling

6.1 Weekmarkt

Toelichting maatregel					
De kosten voor de weekmarkt kunnen op verschillende wijzen worden teruggebracht. 1. Verzelfstandigen markt 2. Minder inzet van de marktmeester 3. Verhoging standplaatsgelden					
Opbrengst en tijd € 20.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Tempo invoering					
Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen
Soort taakuitvoering					
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.					
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.					
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.					
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.					X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.					
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).					
Complexiteit realisatie					
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.					
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.					X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.					
Frictie-/transitiekosten.		**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?		Ja		Nee	X
Betrokken partijen					
Wat zijn overige risico's en kansen?					
Bij vermindering dienstverlening door gemeente meer zelfwerkzaamheid marktkooplieden wat animo voor deelname verminderd. Financieel risico wordt bij marktkooplieden gelegd.					
Maatschappelijke gevolgen[45]					
De markt krijgt een andere vorm maar kan ook ophouden te bestaan.					

[45] Het is aan de raad om te beoordelen en af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

6.2 Plustaken van de Omgevingsdienst

Toelichting maatregel
Door de verbondenheid van Diemen met de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied zijn er diverse taken die verplicht worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst. Daarnaast kunnen niet-verplichte taken ook door de Omgevingsdienst worden uitgevoerd. Door die zelf in hand te nemen kunnen kosten mogelijk worden bespaard. Hier staan wel kosten van eigen personeel tegenover. Deze besparing is niet op korte termijn te realiseren, aangezien taken volgens de Gemeenschappelijke Regeling niet zomaar terug te halen zijn. Er moet een uittredingsplan komen en de frictiekosten zijn voor de gemeente. Wel kunnen we bij de onderhandelingen over de Uitvoeringsovereenkomst terughoudender zijn met plustaken. De Omgevingsdienst geeft nog wel eens ongevraagd advies waar we dan voor moeten betalen. In dit kader is het goed om de Omgevingsdienst te vragen rekening te houden met de financiële situatie van de gemeente.

Opbrengst en tijd € 10.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	**Besparen**	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
Relatie met Omgevingsdienst

Maatschappelijke gevolgen[46]
N.v.t.

[46] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

6.3 Leges Omgevingsvergunningen (inzet eigen middelen verlagen)

Toelichting maatregel
We kunnen de kosten van een omgevingsvergunning zoveel mogelijk doorrekenen aan de aanvrager. De inzet van eigen middelen minimaliseren we dan. Dit geldt vooral bij de legeskosten voor grote omgevingsvergunningen. Vanuit de kostendekkendheid is er ruimte om de leges voor grote bouwaanvragen te verhogen. Er zijn wel enkele risico's. Bij hoge legesbedragen ontstaat meer kans op juridische geschillen omdat aangetoond moet worden dat de in rekening gebrachte kosten ook zijn gemaakt. Daarnaast groeit de afhankelijkheid van incidentele aanvragen. Als er geen aanvragen zijn, wordt in eerste instantie de Egalisatiereserve Omgevingsvergunningen ingezet om tekorten op te vangen. Voorzichtige inschatting, op basis van de jaarrekeningcijfers 2023 en 2024[47], is een maximale stijging van 20% voor de doorrekening van kosten. Risico is er op meer juridische geschillen en de noodzaak aan te tonen dat de leges niet meer dan kostendekkendheid zijn. Verhoging leidt zo tot capaciteitsuitbreiding van de juridische ondersteuning. Huidig beleid is dat € 325.000 vanuit de algemene middelen beschikbaar wordt gesteld voor de afhandeling van omgevingsvergunningen. Reden hiertoe is dat de aanvragen voor grote bouwaanvragen als incidenteel worden gezien. Wanneer er geen incidentele aanvragen zijn, is er nog steeds capaciteit nodig voor de afhandeling van aanvragen met bijvoorbeeld alleen een meldingsplicht. De afgelopen jaren hebben uitgewezen dat ieder jaar wel grote aanvragen worden ontvangen. Probleem is dat het aantal en de hoogte van de bouwkosten behoorlijk fluctueren. De hoogte van de bouwkosten bepaalt het te betalen legesbedrag. Gezien de stand van de Egalisatiereserve Omgevingsvergunningen (€ 2 miljoen per 1 januari 2025) kan ervoor gekozen worden de bijdrage uit de algemene middelen gefaseerd te verlagen.

Opbrengst en tijd € 325.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	**Lasten-verzwaring**	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?

Maatschappelijke gevolgen[48]
N.v.t.

[47] Zie hiervoor de kostendekkingsheidsberekening voor de "Leges - Omgevingsvergunning" in de paragraaf Lokale heffingen in de Jaarstukken 2023 en 2024.

[48] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

6.4 Verhogen leges diverse vergunningen

Toelichting maatregel									
We kunnen de leges die onder titel 3 van de legesverordening staan meer kostendekkend maken (Dienstverlening vallend onder Europese Dienstenrichtlijn). Dit gaat om vergunningen voor horeca, terras, evenementen en huisvesting. Er is ruimte om de leges voor deze vergunningen te verhogen. We moeten in ogenschouw houden welke doelgroepen door een verhoging worden geraakt.									
Opbrengst en tijd € 5.000			**Begroting 2026**		**Begroting 2027**		**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering									
Categorisering									
Opschonen	Besparen		Bezuinigen		Prioriteren		**Lasten-verzwaring**	Verdienen	
Soort taakuitvoering									
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.									
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.									
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.									
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.									X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.									
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).									
Complexiteit realisatie									
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.									X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.									
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.									
Frictie-/transitiekosten				**Ja**				**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?				Ja				Nee	X
Betrokken partijen									
Wat zijn overige risico's en kansen?									
Maatschappelijke gevolgen[49]									
Lastenverzwaring									

[49] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

7 Programma Leefomgeving en klimaat

7.1 Gladheidsbestrijding

Toelichting maatregel					
Diemen heeft een uitgekiend gladheidsbestrijdingsplan wat bijna alle wegen en fietspaden in Diemen bestrijkt. Op basis van een verdere prioritering kunnen we de inzet op gladheidsbestrijding verminderen.					
Opbrengst en tijd **€ 15.000**		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Tempo invoering					
Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen
Soort taakuitvoering					
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.					X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.					
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.					
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.					
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.					
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).					
Complexiteit realisatie					
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.					
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.					X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.					
Frictie-/transitiekosten		**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?		Ja		Nee	X
Betrokken partijen					
Wat zijn overige risico's en kansen?					
Minder strooien betekent meer kans op schadeclaims wegens het niet voldoen aan de zorgplicht.					
Maatschappelijke gevolgen[50]					
Het is geen reële optie om minder te strooien. De gemeente heeft een zorgplicht om de wegen begaanbaar te houden. Er is al een strakke prioritering.					

[50] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

7.2 Kosten straatvegen naar afvalstoffenheffing en rioolbelasting

Toelichting maatregel						
Uit het kostendekkingsheidsonderzoek komt naar voren dat Diemen € 100.000 meer naar de riool- en afvalstoffenheffing mag toeschrijven dan nu het geval is. Door deze toerekening ontstaat financiële ruimte.Het leidt wel tot een verhoging van het tarief afvalstoffenheffing en rioolbelasting.						
Opbrengst en tijd € 100.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering						
Categorisering						
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	**Lasten-verzwaring**	Verdienen	
Soort taakuitvoering						
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.						
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.						X
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.						
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.						
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.						
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).						
Complexiteit realisatie						
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.						X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.						
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.						
Frictie-/transitiekosten			**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?			Ja		Nee	X
Betrokken partijen						
Wat zijn overige risico's en kansen?						
Maatschappelijke gevolgen[51]						
Lastenverzwaring voor bewoners.						

[51] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

7.3 Inzameling GFT tweewekelijks

Toelichting maatregel
Vanaf 1 januari 2026 is het mogelijk het Gft-afval het hele jaar door om de 2 weken ophalen. Nu gebeurt dit in de zomermaanden (mei tot en met september) iedere week. Volgens onze afvalinzamelaar De Meerlanden NV levert dat de volgende kostenbesparing op: • Kosten inzameling GFT huidig: 37 rondes € 315.000 • Kosten inzameling GFT zonder wekelijkse inzameling: 26 rondes € 225.000 Per saldo levert dit dus € 90.000 minder kosten op. Dit is grofweg een verlaging van het tarief afvalstoffenheffing van € 3 per huishouden.Dit is geen besparing die ingezet kan worden voor een beter saldo maar heeft alleen effect op de lokale lastendruk / het tarief afvalstoffenheffing.

Opbrengst en tijd -/- € 90.000	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	**Lasten-verzwaring**	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	X
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
In het begin is weerstand van bewoners te verwachten bij invoering van de maatregel. Risico is ook dat inwoners minder goed gaan scheiden en het gft-afval bij het restafval gooien. Daardoor nemen de kilo's restafval toe, waardoor de kosten van die fractie stijgen.Minder afvalscheiding is uit het oogpunt van duurzaamheid ongewenst. *Kans* Het hele jaar door om de week gft-afval inzamelen is duidelijker voor inwoners. De inzameling wordt kostenefficiënter. Nu wordt in de zomer per ronde vaak weinig ingezameld.

Maatschappelijke gevolgen[52]
Bewoners zullen deze maatregel mogelijk ervaren als vermindering van het serviceniveau.

[52] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

7.4 Kwaliteitsniveau openbare ruimte (kwaliteit en financiering)

Toelichting maatregel
Het activeren van investeringen voor groot onderhoud levert op korte termijn financiële ruimte op. De dotaties aan de voorzieningen (€ 3 miljoen per jaar) vallen dan weg. Het duurt een aantal jaar voordat de jaarlijkse kapitaalslasten de nu geraamde dotaties overstijgen. Ook is er de mogelijkheid om de openbare buitenruimte op een lager kwaliteitsniveau in te richten. Bijvoorbeeld door minder vaak voor een volledige herinrichting te kiezen en vaker voor het simpelweg ophogen en herstraten van de openbare ruimte. Het kwaliteitsniveau van de inrichting is in Diemen relatief sober in vergelijking met het aanliggende Amsterdam. In mei 2025 ligt het programma grootonderhoud ter besluitvorming aan de raad voor. In dit programma wordt ook het kwaliteitsniveau voor de openbare ruimte bepaald. Het kwaliteitsniveau geldt voor het groot onderhoud. Te denken valt dan aan wegverharding, riolering, afvalcontainers, groen, speelplaatsen, oevers, civiele kunstwerken (bruggen, tunnels etc.), straatmeubilair en openbare verlichting. Ook het kwaliteitsniveau van het reguliere jaarlijkse onderhoud valt hieronder. Denk hierbij bijvoorbeeld aan straatvegen, bomen snoeien, grasmaaien, zwerfvuil opruimen en kleine wegschades repareren. De besluitvorming hierover vindt separaat van dit proces plaats. De effecten van de besluitvorming worden meegenomen in de Kadernota. Het voorstel is om de komende tweeënhalf jaar nog te blijven doteren aan de voorziening zodat reeds ingezette groot onderhoudswerkzaamheden met de voorziening verrekend kunnen worden. Nieuwe investeringen vinden plaats op basis van afschrijving. Vanaf 2027 gaan deze methodiek van afschrijvingen een voordeel opleveren. In vijf tot tien jaar wordt een kantelpunt bereikten worden de afschrijvingslasten hoger dan de vrijgevallen dotatie aan de onderhoudsvoorziening. Wanneer de financiering via voorzieningen plaats blijft vinden, ontstaat in 2026 direct een fors nadeel. Verwachting is dat de verhoging van de jaarlijkse onderhoudskosten opgevangen kan worden binnen de huidige exploitatiebudgetten. Tevens ontstaat een voordeel doordat in de nieuwe financieringssystematiek de kosten voor interne projectleiding worden doorbelast naar de investeringsbudgetten voor grootonderhoud.

Opbrengst en tijd PM	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	**Prioriteren**	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	X
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	X

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
Door het verder versoberen van de aanleg wordt het contrast met Amsterdam te sterk en leidt dit tot een minder aantrekkelijke woonomgeving voor (nieuwe) inwoners en keren we terug naar het verleden van een van de lelijkste plaatsen van Nederland. Versoberde inrichting nodigt uit tot afbraak en sloop, een onbehaaglijk gevoel en het niet thuisvoelen in je omgeving. Wegvallen van mogelijkheden om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen binnen de openbare ruimte, zoals klimaat, duurzaamheid, energie en inclusie. *Kansen* Als we minder aan het werk zijn, zal er op korte termijn ook minder aanleiding zijn om hier als inwoner meldingen over te maken.

Maatschappelijke gevolgen[53]

Diemen heeft een relatief hoge dichtheid qua bebouwing. Om de leefbaarheid op pijl te houden is het noodzakelijk om de inrichting op voldoende kwaliteit aan te leggen. Het verlagen van de kwaliteit van de inrichting en leidt tot een te hoge druk op de speelruimtes, een armoedige uitstraling en daaruit volgend vandalisme en een groot contrast met het aanliggende Amsterdam.

[53] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

7.5 Klimaatbeleid (overschot niet in reserve)

Toelichting maatregel
Voor de inzet op het klimaatbeleid is een bewuste bestuurlijke keuze gemaakt om eerst de specifieke uitkeringen (Cdoke gelden etc) aan te wenden (en niet te verspelen) waardoor het reguliere budget nog beschikbaar blijft (en een reserve ontstaat). Die reserve is nodig om het vastgestelde klimaatbeleid voor de middellange termijn uit te kunnen voeren (met name de energietransitie). Voor de nog iets langere termijn zal juist meer budget nodig zijn. Door de inzet van specifieke uitkeringen blijft er jaarlijks budget "over" binnen de exploitatie. In 2023 en 2024 is er voor gekozen het niet ingezette budget te doteren aan de Bestemmingsreserve Duurzaamheid. Vanuit het financieel toezicht mogen de specifieke uitkeringen als structureel worden gezien. Dit geeft de overweging om het structurele exploitatiebudget af te ramen zodat er jaarlijks geen of een lager overschot ontstaat. Dit heeft uiteraard gevolgen voor de ambities op het gebied van duurzaamheid.

Opbrengst en tijd € 150.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	**Prioriteren**	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	X
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
De ambities op het gebied van duurzaamheid zijn hoog. Om onze duurzaamheidsdoelstellingen te halen is geld nodig. Door het budget niet af te ramen kan er jaarlijks meer budget gereserveerd worden.

Maatschappelijke gevolgen[54]
N.v.t.

[54] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

7.6 Aanvragen subsidies klimaatbeleid

Toelichting maatregel							
Er zijn de laatste jaren veel subsidies beschikbaar voor duurzaamheidsinvesteringen vanuit Europa, het Rijk of de Provincie. Hoewel de ambtelijke organisatie alert is op dergelijke subsidies, kunnen we overwegen om een extern bureau onderzoek te laten doen naar deze subsidiemogelijkheden. Idealiter op basis van no-cure-no-pay.							
Opbrengst en tijd PM		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**		
Tempo invoering							
Categorisering							
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	**Verdienen**		
Soort taakuitvoering							
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.							X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.							
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.							
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.							
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.							
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).							
Complexiteit realisatie							
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.							X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.							
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.							
Frictie-/transitiekosten			**Ja**			**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?			Ja			Nee	X
Betrokken partijen							
Wat zijn overige risico's en kansen?							
Maatschappelijke gevolgen[55]							

[55] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

7.7 Begraafplaats kostendekkend maken

Toelichting maatregel					
De begraafplaats is nu niet kostendekkend. De leges en de huur kunnen we verhogen om de begraafplaats kostendekkend te maken.					
Opbrengst en tijd € 20.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Tempo invoering					
Categorisering					
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	**Lasten-verzwaring**	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	X
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
Prijsstijging van het begraven kan mogelijk leiden tot nog minder begrafenissen. Hiermee kan een neerwaartse prijsspiraal ontstaan. *Kansen* Bij gelijktrekken van het tarief met omliggende gemeenten (Amsterdam met name), hoeft de inwoner niet uit te wijken.

Maatschappelijke gevolgen[56]
Een verhoging zorgt mogelijk dat inwoners voor begraven meer kijken naar een goedkopere plek buiten Diemen.

[56] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

8 Programma Verkeer

8.1 Doorbelasten wegslepen bij foutief parkeren

Toelichting maatregel					
Het doorbelasten van de wegsleepkosten naar andere teams en projecten vindt niet consequent plaats. Daar waar de overtreder bekend is, worden de kosten verhaald. Vaak worden voertuigen weggesleept voor andere evenementen of aangekondigde werkzaamheden zonder kostenverhaal.					
Opbrengst en tijd € 5.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Tempo invoering					
Categorisering					
Opschonen	**Besparen**	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	X
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	
Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen
Wat zijn overige risico's en kansen?
Maatschappelijke gevolgen[57]
N.v.t.

[57] Het is aan de raad omaf te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

8.2 Fiscaliseren blauwe zone

Toelichting maatregel
Het uitbreiden van het betaald parkeren naar gebieden die nu gratis zijn en het omzetten van de blauwe zone in betaald parkeren (het zogenaamde fiscaliseren). De inkomsten uit boetes in de blauwe zone gaan nu naar het Rijk terwijl de kosten voor de handhaving voor de gemeente zijn. Door de blauwe zone te fiscaliseren kan de gemeente de inkomsten van de boetes ontvangen terwijl het tarief de eerste uren nagenoeg gratis kan blijven. Voordeel voor de burger is dat de gemeentelijke boetes of naheffingen een veel lager tarief hebben dan de Mulder-bonnen van het Rijk. Per saldo is de fiscalisering van de blauwe zone bij een nagenoeg gratis parkeertarief voor de burger lastenneutraal terwijl de gemeente meer inkomsten genereert. Voorstel is meerder scenario's te laten onderzoeken naar het fiscaliseren van de blauwe zone (gratis zoals nu en twee betaalde scenario's). Met behulp van het onderzoek is voorzichtig te voorspellen wat de parkeerbelasting bij de verschillende scenario's gaat opbrengen. Het fiscaliseren van de blauwe zone betekent vooraf een investering in tijd en geld (onder andere in extra parkeerautomaten, aanpassen verordeningen en besluiten, parkeerorganisatie aanpassen, etc.).

Opbrengst en tijd € 500.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	**Verdienen**

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	X
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	X

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?

Maatschappelijke gevolgen[58]
N.v.t.

[58] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

9 Programma Samen besturen

9.1 Fractievergoeding gemeenteraad

Toelichting maatregel					
Vanuit de gemeenteraad is bij de algemene beschouwingen bij de Kadernota 2025 het terugdraaien van de verhoging van de fractievergoeding als mogelijke besparing genoemd.					
Opbrengst en tijd € 25.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Tempo invoering					
Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
Minder kwalitatieve ondersteuning voor raadsleden die hun werk in de raad als nevenfunctie doen. Mogelijk meer werk voor de griffie.

Maatschappelijke gevolgen[59]
Geen directe maatschappelijke gevolgen

[59] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

9.2 Ondersteuning griffie

Toelichting maatregel						
Op termijn de griffie qua omvang terugbrengen. Dit moet nog verder worden onderzocht. Een directe besparing is mogelijk bij het vervangen van het schriftelijk laten vastleggen van de vergadering door een notulist. Daarvoor in de plaats komt het schriftelijk verslag vanuit het huidige opnamesysteem van de raadsvergaderingen.						
Opbrengst en tijd € 20.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering						
Categorisering						
Opschonen	**Besparen**	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen	
Soort taakuitvoering						
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.						
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.						
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.						
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.						X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.						
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).						
Complexiteit realisatie						
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.						X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.						
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.						
Frictie-/transitiekosten		**Ja**		**Nee**	**X**	
Is de maatregel onomkeerbaar?		Ja		Nee	X	
Betrokken partijen						
Wat zijn overige risico's en kansen?						
Het vastleggen betekent een extra nakijkactie van het griffiepersoneel						
Maatschappelijke gevolgen[60]						

[60] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

9.3 Rekenkamer (één onderzoek per jaar)

Toelichting maatregel						
De huidige Rekenkamer is benoemd voor een aantal jaren. Het contract met de externe partij moet worden bekeken om dit conform de voorwaarden aan te passen. Beheersmaatregel is om als organisatie zelf meer evaluatie- en effectiviteitsonderzoek te doen.						
Opbrengst en tijd € 15.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering						
Categorisering						
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen	
Soort taakuitvoering						
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.						X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.						
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.						
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.						
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.						
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).						
Complexiteit realisatie						
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.						
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.						X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.						
Frictie-/transitiekosten		**Ja**		**Nee**	**X**	
Is de maatregel onomkeerbaar?		Ja		Nee	X	
Betrokken partijen						
Wat zijn overige risico's en kansen?						
De Rekenkamer is een instrument voor de raad om zijn controlerende rol goed te kunnen uitoefenen. Met het minder inzetten van dit instrument heeft de raad ook iets minder mogelijkheden hierin.						
Maatschappelijke gevolgen[61]						

[61] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

9.4 Kinderraad

Toelichting maatregel						
De Kinderraad is in het leven geroepen om de kinderen uit groep 7 en 8 kennis te laten maken met democratie, politiek en de werking van de gemeente**.** Het hebben van een kinderraad is een keuze. Jaarlijks wordt op de Gemeentedag de nieuwe Kinderraad geïnstalleerd (en tevens de kinderburgemeester gekozen). Beëindigen kan elk jaar.						
Opbrengst en tijd € 5.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering						
Categorisering						
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen	
Soort taakuitvoering						
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.						
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.						
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.						
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.						X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.						
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).						
Complexiteit realisatie						
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.						X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.						
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.						
Frictie-/transitiekosten			**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?			Ja		Nee	X
Betrokken partijen						
Wat zijn overige risico's en kansen?						
We missen een mogelijkheid om een basis te leggen in vertrouwen hebben in de politiek bij de jongste generatie.						
Maatschappelijke gevolgen[62]						
Mogelijk minder betrokkenheid van de jeugd bij de lokale politiek						

[62] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

9.5 Jongerenraad

Toelichting maatregel
De Jongerenraad is in februari 2015 opgericht en bestaat uit jongeren tussen de 15 en 25 jaar. Sommige leden studeren en andere werken al of lopen stage. Het doel van een Jongerenraad is de lokale stem van jongeren te laten horen en jongeren te betrekken bij beleid dat hen aangaat. De Jongerenraad adviseert de gemeente gevraagd en ongevraagd over allerlei thema's. Het hebben van een Jongerenraad is een keuze. De Jongerenraad werkt met een jaarplan. Het ligt voor de hand bij eventuele beëindiging dit vroegtijdig aan te geven voor een nieuw kalenderjaar. Bij de oprichting van de Jongerenraad is een budget van€ 10.000 opgenomen. Werkelijk liggen de uitgaven de afgelopen jaren lager dan € 5.000. Voorstel is sowieso € 5.000 af te ramen.

Opbrengst en tijd € 5.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
Minder participatie van jongeren in Diemen. Minder betrokkenheid en dus vertrouwen bij de politiek en overheid.

Maatschappelijke gevolgen[63]
Mogelijk minder betrokkenheid jeugd bij de lokale politiek.

[63] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

9.6 Bezetting B&W

Toelichting maatregel
Diemen kent deze collegeperiode vier wethouders. Dit is het resultaat van de coalitieonderhandelingen na de laatste verkiezingen. De Gemeentewet schrijft voor dat een gemeente met de omvang van Diemen minimaal twee wethouders dient te hebben. Het maximum aantal wethouders is afhankelijk van het aantal raadsleden en bedraagt voor Diemen 5 wethouders fulltime of 6 wethouders parttime met een maximum inzet van 5,5 fulltime. Het is aan de coalitiepartijen om hierin een keuze te maken. In dit voorstel wordt uitgegaan van de besparing van 1 wethouder.

Opbrengst en tijd € 100.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen
De fracties van de gemeenteraad.

Wat zijn overige risico's en kansen?
Flinke portefeuilles en overwerkte wethouders. *Kans* Minder afstemming nodig.

Maatschappelijke gevolgen[64]

[64] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

9.7 Verkoop burgemeesterswoning

Toelichting maatregel						
Diemen kent nog een burgemeesterswoning die onderdeel is van onze maatschappelijke vastgoedportefeuille. De verkoop levert een eenmalige opbrengst op. Deze besparing is een strategische keuze. Platte verkoop van de woning aan particulier via makelaar, zonder herontwikkeling, zou feitelijk kunnen, maar wordt afgeraden. De woning is gelegen op een strategische locatie en een eventuele verkoop dient goed te worden overwogen.						
Opbrengst en tijd PM		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering						
Categorisering						
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	**Verdienen**	
Soort taakuitvoering						
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.						
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.						
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.						
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.						X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.						
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).						
Complexiteit realisatie						
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.						X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.						
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.						
Frictie-/transitiekosten		**Ja**		**Nee**	**X**	
Is de maatregel onomkeerbaar?		Ja		Nee	X	
Betrokken partijen						
Wat zijn overige risico's en kansen?						
Kans is het ontwikkelen van de vrijgekomen grond.						
Maatschappelijke gevolgen[65]						
N.v.t.						

[65] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

9.8 Bijstellen prognose inkomsten leges burgerzaken

Toelichting maatregel						
De prognose voor de hoogte van de te innen leges voor de werkzaamheden voor Burgerzaken is bijgesteld. Dit betekent een structureel hogere inkomst van € 150.000 per jaar.						
Opbrengst en tijd € 150.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering						
Categorisering						
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen	
Soort taakuitvoering						
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.						X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.						
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.						
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.						
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.						
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).						
Complexiteit realisatie						
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.						X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.						
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.						
Frictie-/transitiekosten			**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?			Ja		Nee	X
Betrokken partijen						
Wat zijn overige risico's en kansen?						
Als de legesinkomsten van 2026 en verder lager zijn dan de jaren waarop de prognose gemaakt, dan kan dit voor een tegenvaller zorgen.						
Maatschappelijke gevolgen[66]						

[66] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

9.9 Bijeenkomsten naturalisatie

Toelichting maatregel						
Diemen kent jaarlijks een aantal bijeenkomsten waarop erkende vluchtelingen hun inburgeringsdiploma ontvangen. Daarmee kunnen zij een volgende stap zetten naar het Nederlanderschap. Deze bijeenkomsten zouden we in aantal kunnen verminderen en in aanpak versoberen. Dit kan een kleine besparing opleveren.						
Opbrengst en tijd € 5.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering						
Categorisering						
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen	
Soort taakuitvoering						
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.						
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.						
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.						
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.						X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.						
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).						
Complexiteit realisatie						
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.						X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.						
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.						
Frictie-/transitiekosten			**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?			Ja		Nee	X
Betrokken partijen						
Wat zijn overige risico's en kansen?						
Maatschappelijke gevolgen[67]						
De naturalisatieceremonie is naast een wettelijke plicht ook het moment dat nieuwe Nederlanders hun verbondenheid met Nederland verklaren. Dit kan ook in een sobere ceremonie.						

[67] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

9.10 Onderhoudsbudgetten wijkgericht werken

Toelichting maatregel							
Tot 2023 was er voor "Wijkgericht werken" apart budget geraamd voor werkzaamheden aan de openbare ruimte. Sinds 2023 zijn deze kosten meegenomen in de reguliere jaarlijkse onderhoudskosten voor de openbare ruimte. Verzuimd is de budgetten bij wijkgericht werken af te ramen. Voorstel is dit alsnog te doen. Dit levert € 35.000 op.							
Opbrengst en tijd € 35.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**		
Tempo invoering							
Categorisering							
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen		
Soort taakuitvoering							
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.							
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.							
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.							
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.							X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.							
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).							
Complexiteit realisatie							
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.							X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.							
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.							
Frictie-/transitiekosten			**Ja**			**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?			Ja			Nee	X
Betrokken partijen							
Wat zijn overige risico's en kansen?							
Maatschappelijke gevolgen[68]							
N.v.t.							

[68] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

9.11 Inwonersinitiatieven

Toelichting maatregel
Inwonersinitiatieven zijn projecten of ideeën die door inwoners van Diemen worden voorgesteld en/of uitgevoerd om de leefomgeving te verbeteren. Deze initiatieven kunnen variëren van het organiseren van buurtactiviteiten, het aanleggen van groenvoorzieningen tot het verbeteren van de veiligheid in de wijk. Het doel is om de betrokkenheid van inwoners te vergroten en hen de kans te geven actief bij te dragen aan de ontwikkeling en verbetering van de gemeenschap. Diemen ondersteunt deze initiatieven door subsidies, advies en faciliteiten. Dit is geen wettelijke taak. Mogelijkheid is om terughoudend te zijn met inwonersinitiatieven. Voor inwonersinitiatieven is jaarlijks € 20.000 beschikbaar. Daarnaast is er € 80.000 aan capaciteit beschikbaar. Deze capaciteit kan anders worden ingezet.

Opbrengst en tijd € 100.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?

Maatschappelijke gevolgen[69]
Op de lange termijn creëert de gemeente zo minder mogelijkheden voor inwoners om mee te doen met de gemeente en invloed uit te oefenen op ons beleid en onze uitvoering. Mogelijk minder betrokkenheid bij lokale politiek. Tegelijkertijd is het budget mogelijk nu te hoog.

[69] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

9.12 Communicatie en participatie

Toelichting maatregel
De gemeente Diemen streeft naar een open bestuurscultuur waarin communicatie en participatie centraal staan. Dit betekent dat de gemeente actief in verbinding staat met haar inwoners, bedrijven en instellingen. De gemeente heeft hierop beleid vastgesteld voor participatie, communicatie en dienstverlening en daaraan ook capaciteit en expertise gekoppeld en medewerkers getraind in communicatie- en participatievaardigheden. Het is een mogelijkheid om hierop minder inzet te plegen dan we nu doen. Deze maatregel zou op termijn kunnen worden geëffectueerd door beleid te versoberen en capaciteit op den duur af te schalen.

Opbrengst en tijd € 75.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja	X	Nee	
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
Het gaat hier om medewerkers met doorgaans een vast contract die alleen met een zorgvuldig traject en gefaseerd uit kunnen stromen.

Maatschappelijke gevolgen[70]
Op de lange termijn creëert de gemeente zo minder mogelijkheden voor inwoners om mee te doen met de gemeente en invloed uit te oefenen op ons beleid en onze uitvoering.

[70] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

9.13 Openingstijden Burgerzaken

Toelichting maatregel
De gemeente Diemen ziet het gemeentehuis als een centrale plek waar inwoners terecht kunnen voor een breed scala aan diensten, waaronder het aanvragen van paspoorten, identiteitskaarten, rijbewijzen, en het indienen van meldingen, klachten of bezwaren. Daarnaast beogen we na de verbouwing het gemeentehuis ook een ontmoetingsplek te laten zijn waar inwoners informatie kunnen krijgen, advies kunnen inwinnen en in gesprek kunnen gaan. De openingstijden voor de dienstverlening van Burgerzaken kunnen we beperken. Dit betekent minder inzet van personeel. Als ook de toegankelijkheid van het gemeentehuis wordt beperkt (minder vaak open), dan heeft dit ook consequenties voor de inzet van de gastheer/bewaker.

Opbrengst en tijd € 90.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	**Besparen**	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
Er is in januari gestart met een nieuwe beveiligingsbedrijf. Er is na een aanbestedingsprocedure een overeenkomst voor drie jaar getekend. Het moet onderzocht worden in hoeverre het mogelijk is om gedurende de looptijd minder uren af te nemen.

Maatschappelijke gevolgen[71]
Dienstverlening is een hoge prioriteit in het huidige collegeakkoord. Dienstverlening kan ook anders dan offline in het gemeentehuis, maar we willen ook voor doelgroepen die niet vaardig zijn op internet en met websites toegankelijk blijven.

[71] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

9.14 Personele maatregelen

Toelichting maatregel
Met het gericht sturen op de personele invulling van de taakgebieden kan het personeelsbudget zo optimaal mogelijk worden ingezet. Mogelijkheden daarbij zijn: *1. Inkrimpen flexibele schil (inhuur).* De gemeente huurt nu nog relatief veel in. Vanuit de directie is het van belang om daar strakker op te sturen. Hierdoor kan kritischer naar inhuur worden gekeken (per team) en kan ook de mate van inhuur worden gereduceerd. Hiervoor is een verscherpte kaderstelling vanuit de directie nodig. De consequentie hiervan is dat de vacatureruimte in de loonsom minder wordt en er minder flexibiliteit voor inhuur is. Het gevolg is dat werkzaamheden niet altijd kunnen worden uitgevoerd conform planning of gemaakte afspraken. Het op- en vaststellen van een strategisch personeelsbeleid is het ideale instrument voor de invulling van deze maatregel. *2. Inzetten hybride werken/ verminderen vervoersbewegingen).* Hierbij kan worden gedacht aan het verder beperken van (dienst-)reizen door in te zetten op andere vormen van mobiliteit (fietsen, elektrische dienstauto's), e-learning, hybride vergaderen. Hiermee kunnen we voorkomen dat we buiten de (belasting-)vrije ruimte komen. *3. Inzet op doorstroom* De gemeente kan kiezen voor meer nadruk op ontwikkeling van medewerkers (doorstroom), waardoor met een lagere salariëring kan worden aangevangen. Risico is een vertrek van kennis en daardoor een aantasting van de kwaliteit.

Opbrengst en tijd PM		Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering					
Categorisering					
Opschonen	**Besparen**	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie				
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.				
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.				X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.				
Frictie-/transitiekosten	**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen
Wat zijn overige risico's en kansen?
Maatschappelijke gevolgen[72]

[72] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

9.15 Bedrijfsvoering (bijdrage Duo+)

Toelichting maatregel
Voor een groot aantal van onze bedrijfsvoeringsactiviteiten is Diemen afhankelijk van de dienstverlening van Duo+. Met de andere twee DUO-gemeenten en Duo+ zelf is het streven naar efficiëntie in werkprocessen, bijvoorbeeld door niet-politiekgevoelige zaken te harmoniseren. Daarnaast is meer grip op de financiële ontwikkelingen gewenst en het gebruik van de diensten gedurende het jaar. Duo+ is zich bewust van de trajecten ombuigingen en besparingen bij de gemeenten en kijkt doorlopend naar kostenbesparing of efficiëntievoordelen. Om alle keuzes te inventariseren is een specifieke opdracht nodig van alle drie de opdrachtgevers. De directeur Duo+ en de gemeentesecretarissen zijn in overleg hoe dit vorm te geven. De doorlooptijd hiervoor is langer dan ons eigen proces voor ombuigingen en besparingen. Diemen zet in op het verzakelijken van de taakuitvoering en het inzichtelijk maken van de bijdragen per team van Duo+, afgezet tegen de planningen. Ook leggen we de kosten vast die Diemen maakt ter vervanging van niet-geleverde diensten door Duo+.

Opbrengst en tijd PM	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	**Besparen**	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	X
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	X

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen
Duo+ en de beide andere gemeenten.

Wat zijn overige risico's en kansen?

Maatschappelijke gevolgen[73]

9.16 Trainees en stagiaires

Toelichting maatregel
De gemeente Diemen investeert actief in de ontwikkeling van nieuw talent door middel van een programma's voor trainees en actieve werving van stagiaires. Wij willen jonge professionals de kans te geven om werkervaring op te doen en hun vaardigheden verder te ontwikkelen in onze gemeentelijke organisatie. Daarnaast brengen zij nieuwe inzichten mee door hun recente opleiding en onderzoeksaanpakken. Dit is een onderdeel van het aantrekkelijk houden en maken van de gemeente Diemen als werkgever maar is geen wettelijke verplichting.

Opbrengst en tijd € 185.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

[73] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

Categorisering					
Opschonen	Besparen	**Bezuinigen**	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?

Maatschappelijke gevolgen[74]
Jong en nieuw talent houdt onze ambtelijke organisatie fris en flexibel en stevig. Dit kan onder druk komen te staan.

[74] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

9.17 Compensatie inzet Ondernemingsraad

Toelichting maatregel							
De OR speelt een belangrijke rol in het behartigen van de belangen van medewerkers en het bevorderen van een gezonde en transparante werkomgeving. Door deel te nemen aan de OR kunnen ambtenaren bijdragen aan het verbeteren van arbeidsomstandigheden, aan het vergroten van betrokkenheid en aan het waarborgen van een goede communicatie tussen het management en de medewerkers. Voor medewerkers van de gemeente is de deelname aan de OR uitgewerkt in de Cao Gemeenten. Daarin staat dat OR-leden tijd en faciliteiten krijgen om hun OR-taken uit te voeren. De inzet die de OR leden plegen hoeft niet gecompenseerd te worden richting het team waarin het OR lid werkzaam is. Dit vindt nu wel plaats. Voorstel is om de de uren die een OR-lid maakt niet te compenseren voor het team waarin deze werkzaam is.							
Opbrengst en tijd € 40.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**		
Tempo invoering							
Categorisering							
Opschonen	**Besparen**	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	Verdienen		
Soort taakuitvoering							
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.							X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.							
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.							
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.							
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.							
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).							
Complexiteit realisatie							
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.							
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.							X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.							
Frictie-/transitiekosten			**Ja**		**Nee**		**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?			Ja		Nee		X
Betrokken partijen							
Wat zijn overige risico's en kansen?							
Dit kan leiden tot een tijdelijke vermindering van capaciteit en druk op de overige teamleden.							
Maatschappelijke gevolgen[75]							
.							

[75] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

9.18 Gemeentelijk vastgoed

Toelichting maatregel
Het onderhoud van het gemeentelijk vastgoed kan op een lager kwaliteitsniveau worden uitgevoerd. In een bredere context wordt een onderzoek uitgevoerd. In de afgelopen jaren zijn de onderhoudsbudgetten op de begroting niet geïndexeerd. Daardoor is er al stelselmatig bezuinigd op de onderhoudsbudgetten doordat prijzen van producten, uurtarieven wel stegen en contracten fors geïndexeerd werden. Het budget wordt besteed aan contracten en werken die noodzakelijk zijn voor de repareren of het herstel zodat de gebouwen kunnen blijven functioneren.

Opbrengst en tijd € 40.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	**Prioriteren**	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	X
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen
Huurders en onderhuurder van het gemeentelijk vastgoed.

Wat zijn overige risico's en kansen?
Hierop bezuinigen zou behoorlijke gevolgen kunnen hebben op het dagelijks gebruik en de veiligheid van de gebouwen. Daarnaast heeft het zijn uitwerking op de staat en uitstraling van de gebouwen waarbij in diverse gebouwen ook externe huurders zitten.

Maatschappelijke gevolgen[76]
Diverse huurders hebben een maatschappelijke functie in de gemeentelijke gebouwen. Besparen op het onderhoudsbudget heeft een negatief effect op de uitstraling van het gehuurde gebouw en kan betekenen dat activiteiten belemmerd worden of geen doorgang kunnen vinden. Daarnaast kan het gevolgen hebben voor de ambtelijke organisatie omdat deze ook gebruik maken van gemeentelijk vastgoed.

[76] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

10 Programma Financiën

10.1 Verhoging onroerend zaakbelasting

Toelichting maatregel
Om extra opbrengsten te genereren is het mogelijk het tarief van de onroerend zaakbelasting (ozb) te verhogen. De ozb wordt geheven over woningen en niet-woningen. Bij de niet-woningen is er een tarief voor eigenaren en gebruikers. Bij woningen is er alleen een tarief voor eigenaren. Een verhoging van 1% van het tarief woningen levert ongeveer € 50.000 aan meeropbrengsten op. Er is geen wettelijk maximum vastgesteld. Wel bestaat er een maximaal tarief wanneer een gemeente onder preventief toezicht wordt gezet (artikel 12 gemeente). Bij de berekening van ons structurele weerstandsvermogen is terug te vinden hoeveel ruimte er nog is. In de begroting 2025 is de ruimte € 6,7 miljoen. De tarieven voor de niet-woningen zijn al boven het artikel 12-tarief. Naast het artikel 12-tarief overweegt het huidige kabinet om de jaarlijkse stijging van het ozb-tarief te maximaliseren. Gesproken wordt over een maximale jaarlijkse stijging van 5%.

Opbrengst en tijd **1% verhoging levert € 50.000 op**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	**Lasten-verzwaring**	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	X
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie					
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.					
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.					X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.					
Frictie-/transitiekosten	**Ja**		**Nee**	**X**	
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X	

Betrokken partijen
Huiseigenaren van Diemen

Wat zijn overige risico's en kansen?

Maatschappelijke gevolgen[77]
Een verhoging van de ozb betekent een lastenverzwaring voor de inwoners. Er is een ranglijst (COELO) waarmee de lokale lastendruk van gemeenten wordt vergeleken. Daar wordt het voorzieningenniveau buiten beschouwing gehouden. Een hoog voorzieningenniveau kan een hogere lokale lastendruk verklaren.

[77] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

10.2 Extra reclamemast

Toelichting maatregel						
Een extra reclamemast langs een van de drukste snelwegen van Nederland levert inkomsten op. Het is de vraag of dit ook qua ruimtelijke kwaliteit wenselijk is. Een reële jaarlijkse huursom (referentie is mast die al langs A1 staat) is € 150.000. Voor het eerste jaar zijn er in de hoog concurrerende reclamemarkt extra kosten voor een zorgvuldige aanbesteding (€ 30.000).						
Opbrengst en tijd € 150.000		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	
Tempo invoering						
Categorisering						
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	Lasten-verzwaring	**Verdienen**	
Soort taakuitvoering						
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.						
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.						
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.						
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.						X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.						
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).						
Complexiteit realisatie						
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.						
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.						X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.						
Frictie-/transitiekosten			**Ja**	**X**	**Nee**	
Is de maatregel onomkeerbaar?			Ja		Nee	X
Betrokken partijen						
Bedrijven die reclame willen uiten en Stichting RIJK voor de aanbesteding						
Wat zijn overige risico's en kansen?						
De opbrengsten als gevolg van reclamemasten worden door de Belastingdienst gezien als ondernemersactiviteit en daarover dient Vennootschapsbelasting betaald te worden. Er lopen veel rechtszaken of het uitgangspunt van de Belastingdienst juridisch terecht is. Bij de plaatsing wordt een contract gesloten voor een x aantal jaren waardoor de flexibiliteit beperkt wordt.						
Maatschappelijke gevolgen[78]						
Het aanzicht van en in Diemen verandert.						

[78] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

10.3 Herinvoeren reclamebelasting

Toelichting maatregel
In 2016 is besloten geen reclamebelasting meer te heffen. Het opnieuw invoeren van de reclamebelasting vraagt relatief veel uitvoeringskosten (50% van de opbrengst). Met name de handhaving en inning van de leges kost veel capaciteit. De aantallen bezwaar- en beroepschriften waren naast het verlagen van de lastendruk voor ondernemers een belangrijke reden voor het afschaffen van de reclamebelasting. Voor het uiten van reclame is een vergunning noodzakelijk. Met de vergunning kunnen we voorwaarden meegeven voor de wijze waarop de reclame-uitingen wordt gedaan.

Opbrengst en tijd € 50.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	**Lasten-verzwaring**	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	X
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen
Bedrijven die reclame-uitingen binnen Diemen hebben en Gemeentebelastingen Amstelland voor de uitvoering.

Wat zijn overige risico's en kansen?
In het verleden waren er regelmatig bezwaar- en beroepschriften of de reclame-uiting wel of niet vanaf de openbare weg volledig zichtbaar waren.

Maatschappelijke gevolgen[79]
Bedrijven en ondernemers krijgen een hogere lokale lastendruk wanneer zij reclame-uitingen aan hun pand of langs de straat bevestigen.

[79] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

10.4 Herinvoeren hondenbelasting

Toelichting maatregel
Hondenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. Oftewel de opbrengsten kunnen overal voor worden ingezet en niet alleen voor maatregelen gericht op honden. In 2016 is besloten de heffing op hondenbelasting af te schaffen. Oorzaak daarvan was de relatief hoge uitvoeringskosten ten opzicht van de totale opbrengsten. De uitvoeringskosten liggen tussen de 5 en 25% van de belastinginkomsten. Gemiddeld genomen zijn perceptiekosten voor lokale belastingen ongeveer 3%.De meeste gemeenten maken gebruik van een aangiftesysteem voor honden. Regelmatige controles zijn nodig om te garanderen dat alle honden in de heffing worden betrokken. De heffing van hondenbelasting is omstreden. In 1800 werd deze belasting ingevoerd voor het tegengaan van zwerfhonden en de belasting van honden als transportmiddel (hondenkar). De discussie over hondenbelasting is er nog steeds. Waarom wel hondenbelasting maar geen katten- of paardenbelasting. In 2021 werd over de hondenbelasting gedebatteerd in de Tweede Kamer. Hoewel een meerderheid van de Kamer het ermee eens is dat de hondenbelasting niet meer van deze tijd is, haalde een motie tot het afschaffen van de hondenbelasting het niet. Momenteel heft ongeveer een derde van alle gemeenten (121 van de 343) nog hondenbelasting. *Berekening van inkomsten:* • Honden/Nederlanders = 1/10 (er zijn ruim 1,7 miljoen honden in Nederland), circa 3.200 honden in Diemen • Gemiddelde belastingopbrengst per hond in Nederland = € 75 • Bruto opbrengst in Diemen = € 240.000 • Perceptiekosten 25% = € 60.000 • Netto opbrengst = € 180.000

Opbrengst en tijd € 180.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	**Lasten-verzwaring**	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen
Hondenbezitters en Gemeentebelastingen Amstelland voor de uitvoering.

Wat zijn overige risico's en kansen?
Risico is dat hondenbezitters hun hond niet aanmelden. Eens in de 3 tot 5 jaar zal een controle moeten plaatsvinden.

Maatschappelijke gevolgen[80]
Voor hondenbezitters levert dit een lastenverzwaring op.

[80] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

10.5 Toeristenbelasting

Toelichting maatregel
Toeristenbelasting wordt geheven over personen die in een hotel, Bed & Breakfast of Airbnb overnachten. In Diemen komt 90% van de opbrengsten bij één hotel vandaan. Een verhoging van de toeristenbelasting met 1% levert € 8.000 extra inkomsten op. Vergelijking tarieven 2025: • Diemen € 3,32 • Uithoorn € 3,37 • Ouder Amstel € 9,71, • Gooise Meren 2,70, • Amstelveen € 4,55, • Amsterdam 12,5% van de kamerprijs.

Opbrengst en tijd 1% verhoging levert € 8.000 op	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	Prioriteren	**Lasten-verzwaring**	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	**Ja**		**Nee**	**X**
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen
VIA-hotel, Bed & Breakfasts, Airbnb's in Diemen, toeristen en Gemeentebelastingen Amstelland voor de uitvoering.

Wat zijn overige risico's en kansen?
Het laten stijgen van het tarief toeristenbelasting kent een kantelpunt. Wanneer de toeristenbelasting te hoog wordt, kan het aantal overnachtingen afnemen waardoor de totaalopbrengst lager is dan bij een lager tarief. Het is lastig aan te geven waar dit kantelpunt ligt.

Maatschappelijke gevolgen[81]
Het wordt voor toeristen duurder om in Diemen te overnachten wat kan leiden tot minder toerisme. Dat kan minder klandizie betekenen voor de Diemense ondernemers.

[81] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

10.6 Inzet Algemene reserve voor structurele dekking

Toelichting maatregel
Doordat alle gemeenten worstelen met een sluitend meerjarenperspectief zijn de toezichtregels voor een sluitende begroting door het Rijk verruimd. Onder bepaalde voorwaarden mag de Algemene Reserve ingezet worden als structureel dekkingsmiddel. De hoogte van de Algemene Reserve en de solvabiliteitspositie van Diemen maken het mogelijk de Algemene Reserve als structureel dekkingsmiddel in te zetten. De Algemene Reserve bevat per 1 januari 2025 ongeveer € 30 miljoen. Tien procent (€ 3 miljoen) hiervan mag als structureel dekkingsmiddel ingezet worden. Wanneer gekozen wordt voor deze maatregel dan kan de Algemene Reserve minder vrij ingezet worden. Wanneer we immers een besluit nemen om de Algemene Reserve in te zetten dan daalt de reserve en wordt de in te zetten structurele dekkingscapaciteit kleiner. Anderzijds hebben we de laatste jaren rekeningoverschotten die we storten in de Algemene Reserve. Op zich dus fijn dat we de Algemene Reserve nu kunnen inzetten om een begrotingsjaar structureel sluitend te krijgen. Voor het inzetten van deze maatregel is jaarlijks toestemming van de toezichthouder (Provincie Noord-Holland) nodig. Voor de inzet van deze maatregel in 2026 is toestemming verleend. Voor 2027 wordt een eventuele inzet overwogen.

Opbrengst en tijd € 3.000.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	**Prioriteren**	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
Het risico bestaat dat de verruiming van het toezicht op enig moment wordt stopgezet. In dat geval moet alternatieve dekking worden gevonden. Wanneer de Algemene Reserve ieder jaar wordt ingezet dan neemt de reservepositie af en kan ieder jaar een kleiner deel worden ingezet als structureel dekkingsmaatregel afhankelijk van het saldo van de komende jaarrekeningen en risico's die zich voordoen.

Maatschappelijke gevolgen[82]
De financiële positie van de gemeente neemt af. Er moet voldoende weerstandsvermogen zijn om incidentele en structurele tegenvallers op te vangen.

[82] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.

10.7 Inzet Algemene reserve - dekking afschrijvingslasten

Toelichting maatregel
Het is toegestaan om een reserve in te stellen voor het verrekenen van afschrijvingslasten. Wanneer de algemene reservepositie het toestaat, kan je een deel van de reserve reserveren voor de verrekening van de afschrijvingslasten van een bepaalde investering. Wanneer je hier gebruik van maakt, dan drukken de afschrijvingslasten van de investering niet op het saldo maar worden vooraf verrekend met de daarvoor ingestelde reserve. Wanneer men bijvoorbeeld een reserve van € 20 miljoen apart zet voor de verrekening van de afschrijvingslasten van een voorziening (bijvoorbeeld zwembad) dan ontstaat jaarlijks een voordeel van € 500.000 (€ 20 miljoen gedeeld door afschrijvingstermijn van 40 jaar). De rente wordt meestal buiten beschouwing gelaten omdat deze fluctueert over de jaren heen. Nadeel van deze systematiek is dat bij vervanging in de toekomst er ook geen afschrijvingslasten vrijvallen. Er moet dan weer voldoende reserve zijn om deze systematiek door te zetten of de exploitatielasten stijgen aanzienlijk omdat de afschrijvingslasten dan wel drukken op het saldo.

Opbrengst en tijd PM	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Tempo invoering				

Categorisering					
Opschonen	Besparen	Bezuinigen	**Prioriteren**	Lasten-verzwaring	Verdienen

Soort taakuitvoering	
1: Taken die wettelijk verplicht zijn.	
2: Taken rechtstreeks voortvloeiend uit de gemeentelijke visie.	
3: Taken met een overige zwaarwegende reden voor continuering, bijvoorbeeld afspraken met een GR.	
4: Taken die een vrije keuze zijn van de gemeente Diemen.	X
5: Taken waarbij inkomsten kunnen worden verhoogd.	
6: Taken waarbij subsidiemogelijkheden liggen (regio, provincie, rijk, Europa).	

Complexiteit realisatie	
a. bezuinigingen die direct kunnen worden doorgevoerd.	X
b. bezuinigingen waarbij een relatief kort (bestuurlijk) besluitvormingsproces kan worden doorlopen.	
c. bezuinigingen waarbij een complex (bestuurlijk) besluitvormingsproces moet worden doorlopen.	

Frictie-/transitiekosten	Ja		Nee	X
Is de maatregel onomkeerbaar?	Ja		Nee	X

Betrokken partijen

Wat zijn overige risico's en kansen?
Wanneer de investering volledig is afgeschreven vallen vallen er geen lasten vrij. Dus op het moment van vervanging moet nieuwe dekking gezocht worden. Bij het inzetten van deze maatregel vervalt een groot deel van de ruimte voor het inzetten van de Algemene Reserve als structureel dekkingsmiddel.

Maatschappelijke gevolgen[83]
Door deze maatregel is het mogelijk het voorzieningenniveau voor de komende jaren op peil te houden of te verbeteren.

[83] Het is aan de raad om af te wegen hoe de maatschappelijke gevolgen zich verhouden tot de strategische doelstellingen en het ambitieniveau dat de gemeente nastreeft.